

REPUBLIKA

ROK II. ŁÓDŹ, PIĄTA 13 GRUDNIA 1924 r. NUMER POJEDYNCZY 15 GROSZY № 340
 REDAKCJA: ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49. WYDANIE PORANNE. GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU
 TELEFONY: REDAKCJI 27-24, ADMINISTRACJI 22-14. REKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Zjednoczenie N.P.R. i Chadecji

Rokowania między przywódcami partyjnymi w Katowicach. — P. Korfanty finansuje blok i oddaje mu do dyspozycji prasę.

Warszawski korespondent polityczny „Republiki” (t) telefonuje:
 W lewicowych kołach politycznych panuje silne zainteresowanie z powodu gotujących się ważnych posunięć na terenie partyjnym, związanym z akcją p. Korfanty.

W Katowicach od dłuższego czasu toczą się rokowania pomiędzy N. P. R. a Chadecją w sprawie połączenia stronnictw i utworzenia wielkiej robotniczej partii centrowej, co w przyszłych wyborach dałoby walne zwycięstwo tej partii. Ze strony chadecji rokowania prowadzi podobno ks. Adamski, ze strony zaś N. P. R. p. Mańkowski i Wachowiak. Partja byłaby finansowana przez p. Korfanty, który oddałby jej do dyspozycji cały swój ogromny już dział koncern prasowy: „Rzeczpospolitą”, „Głos Narodu”, „Polonię” oraz szereg innych pism w Warszawie i na prowincji, o które toczą się rokowania.

Ujawnienie tych pertraktacji spotkało się z energicznym przeciwdziałaniem zainteresowanych. Agencja Wschodnia podaje następujący w tej sprawie komunikat z Katowic:

„Dzisiejszy „Goniec Śląski”, polemizując z „Polakiem”, organem N. P. R., w sprawie rokowań p. Korfanty z N. P. R-em, donosi, że rokowania zasadniczo dotyczą sanacji spółdzielni Zjednoczeń Zawodowych Polskich w Poznaniu, zaś rokowania między senatorem Adamskim a sen. Mańkowskim — połączenia organizacji zawodowych.

Wedle „Gonca Śląskiego”, jedna ze stron zainteresowanych zwróciła się do p. Korfanty pierwszą, a obecnie za tę pomoc poseł Korfanty narzuca N. P. R. twarde warunki.

M. in., według doniesienia pisma, poseł Korfanty żąda poparcia przy jego zabiegach o tekę prezydenta ministrów. Zamierzenia te, mające na celu obalenie Grabskiego, miałyby objąć nie tylko N. P. R. i C. D., lecz także „Piast” oraz „Wyzwolenie”.

Wiadomości powyższe w zupełności potwierdzają podane przed kilku tygodniami informacje „Republiki”, które w swoim czasie wywołały wiele hałasu w kołach politycznych i sejmowych i były energicznie dementowane i zwalczane przez ludzi, nie orientujących się w biegu ważnych wydarzeń naszej polityki.

Zmiana na stanowisku wojewody łódzkiego.

P. dr. Garapich zostaje mianowany wojewodą lwowskim, województwo zaś łódzkie obejmie p. wojewoda Łyszkowski lub b. minister pracy p. Darowski.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
 W stołecznych piśmie wieczornych ukazały się wzmianki o zmianie na stanowisku wojewody łódzkiego.

W redakcji „Kurjera Czerwonego” wiadomość ta ma charakter pozytywny, a mianowicie:

„Na miejsce wojewody lwowskiego p. Zimnego, który przeniesiony został w stan spoczynku został mianowany dotychczasowy wojewoda łódzki, p. Garapich. Wojewodą w Łodzi zostaje wicewojewoda p. Łyszkowski”.

„Przegląd Wieczorny” podaje tę samą informację w sposób ostrożniejszy, a mianowicie:

„Na miejsce wojewody lwowskiego p. Zimnego, który przeszedł na emeryturę, upatrzony jest jako kand. obecnym wojewodą łódzki, p. Garapich. Miejsce p. Garapicha w Łodzi zajęć ma dotychczasowy wicewojewoda, p. Łyszkowski.

Jako kandydata na wojewodę łódzkiego wymieniają również b. ministra pracy, p. Darowskiego.

Warszawski korespondent „Republiki” zwrócił się późnym wieczorem do kół kompetentnych z prośbą o informacje w sprawie zmian w województwie łódzkim i otrzymał wyjaśnienia następujące:

Sprawa powierzenia p. Garapichowi bardzo poważnej placówki lwowskiej była już rozważana oddawna. P. dr. Garapich stawiał cały szereg warunków, gdyż, jak oświadczył, niechętnie rozstałby się z Łodzią, zżywszy się już z tutajszymi stosunkami.

Obecnie sprawa weszła w stadium decydujące, nominacja nie jest jednakże

podpisana, gdyż przedtem musi być definitywnie załatwiona sprawa następcy po dr. Garapichu, co jeszcze dotychczas nie ma miejsca.

Późnym wieczorem „Republika” zwróciła się z zapytaniem telefonicznym do p. wojewody Garapicha i otrzymała odpowiedź następującą:

— Nominacja moja do Lwowa nie jest wykluczona, aczkolwiek dotychczas nie mi o tem nie wiadomo pozytywnego.

Gdyby wiadomości powyższe okazały się prawdziwe Łódź z prawdziwą przykrością musiałaby pożegnać się z p. wojewodą Garapichem, który zdał przed społeczeństwem na wysokim swym stanowisku egzamin dojrzałości politycznej i administracyjnej dzielności. Jesteśmy zdania, że częste zmiany na najwyższych

urzędach administracyjnych są bardzo niepożądane i odbijają się ujemnie na bieżących sprawach.

Jeśli jednak już tak być musi, to w każdym razie należałoby na miejsce p. dr. Garapicha wysunąć osobę bliższą Łodzi, niż p. Darowski i bardziej obeznaną z aktualnymi naszymi zagadnieniami. Kandydatura p. Darowskiego wystawiana już była przed kilku tygodniami i obalili ją robotnicy, którzy nie mają zaufania do p. Darowskiego za jego zdradzenie już tendencje do ograniczenia prawa o 8-10 godzinnym dniu pracy. P. Darowski pozostał natomiast w dobrych stosunkach z wielkim przemysłem. Wydaje nam się, iż nominacja p. Darowskiego, człowieka skądinąd zdolnego i pracowitego, przyczyniłaby się wydatnie do zaostreżenia i tak już ostrych zatargów między p. i pracy w Łodzi.

Anglia domaga się spłaty długu wojennego.

„My płacimy Ameryce, niech i nam zapłaci Francja”.

Londyn, 12 grudnia.

Wygłoszone w izbie gmin przemówienie Winstona Churchilla, poruszające sprawę międzysojuszniczych długów wojennych zostało powitane bardzo przyjaźnie przez prasę wszystkich odcieni.

Dzienniki podnoszą zwłaszcza dwa punkty wytyczne oświadczenia kancлера, a mianowicie:

1) że Anglia nie będzie żądała od swych sojuszników i byłych wrogów więcej, aniżeli ma do zapłacenia Stanom Zjednoczonym i

2) że państwa będące zarazem dłużnikami Ameryki i Anglii, spłacając Ameryce raty swego długu, winny uścić równocześnie Anglii identyczne sumy.

„Morning Post” zaznacza, że Anglia ma moralne prawo wypowiedzieć swe zdanie i że zdanie to winno wywrzeć na leżyty wpływ, gdyż Anglia reguluje swe zobowiązania względem Ameryki, co po ciąga za sobą znaczne ofiary. Pomimo te

go jednak Anglia nie zamierza bynajmniej stawiać uciążliwych warunków Francji i innym swym dłużnikom.

„Daily News” stwierdza, że poprzednie rządy angielskie wahały się poruszyć kwestję międzysojuszniczych długów wojennych, w nadziei, że sojusznicy sami tę kwestję poruszą. Ameryka, która jest względnie najbogatszym krajem na świecie, nie wahała się zwrócić do nas z prośbą o uregulowanie zobowiązań. Anglia nie może dłużej pozostawiać kwestji tej w zawieszeniu, szczególnie wobec tego, że Francja rozpoczęła już ostateczne kroki w kierunku uregulowania swych długów w Ameryce.

WYMIANA NOT.

Londyn, 12 grudnia.

Rząd angielski otrzymał dzisiaj odpowiedź Stanów Zjednoczonych na notę swą dotyczącą żądań Ameryki w sprawie szkód wojennych. Rząd angielski w początkach przyszłego tygodnia zajmie się sprawą odpowiedzi na notę.

A premier francuski jest chory...

Paryż, 12 grudnia.

Agencja Wschodnia.

Stan zdrowia premiera Herriota, który zachorował na gripę, pogorszył się. Gorączka ostatnio bardzo się wzniosła, co jest objawem wysoce niepokojącym, tembardziej, iż Herriot cierpi na chorobę serca.

DZIENNIKARZE NIE WIERZĄ.

Agencja Wschodnia.

Paryż, 12 grudnia.

Dzienniki francuskie są zdania, że choćby Herriot ma charakter dyplomatyczny i posłużyć może jako pretekst do uniknięcia ponownej konferencji z Chamerlainem.

KRASIN U PREZ. DOUMERGU'A.

Polska Agencja Informacyjna.

Paryż, 12 grudnia.

Składając prez. Doumerguowi swe liście uwiarytelniające, Krasin oświadczył, że zadaniem jego będzie wzmocnienie stosunków przyjaźni pomiędzy obu naroda-

mi, oraz utrwalenie współpracy ekonomicznej, która niewątpliwie da jak najlepsze wyniki.

Prez. Doumergue w odpowiedzi zaznaczył, że zasada niemieszania się w sprawy wewnętrzne będzie regułą w stosunkach między obu krajami. Korzystne stosunki ekonomiczne będą mogły być na wiazane i rozwijane w atmosferze zaufania, jaką trzeba stworzyć.

RAPORT MIĘDZYSOJUSZNICZEJ KOMISJI KONTROLNEJ.

Paryż, 12 grudnia.

„Matin” donosi, że na Quai D'Orsay otrzymano już raport międzysojuszniczej komisji kontrolnej. Nie jest to jednak dokument ostateczny, na jakim opierać się będzie w swych postanowieniach konferencja ambasadorów. Dziennik wyraża pewność, że konferencja ambasadorów stwierdzi, iż rząd niemiecki nie spełnił postanowień traktatu wersalskiego. Nie ma również mowy o zniesieniu okupacji Nadrenji.

Grand-Kino Dziś o godz. 3 otwarcie kiermaszu „Kropki Mleka”

Jedyne źródło zakupów przedświątecznych

Podwieczorki z muzyką.

.....

Podwieczorki z muzyką.

O godz. 5-ej pokaz modeli Zmigrydera z Warszawy, M-me Henriette, Irène-Irène.

Radjokoncert.

Koło szczęścia.

Loterja.

Bezrobotni otrzymywać będą zasiłki w ciągu 26 tygodni.

W razie długotrwałego bezrobocia, rząd może okres ten przedłużyć.

PRZEBIEG POSIEDZENIA.

Polska Agencja Telegraficzna.

Warszawa, 12 grudnia.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmu, odeślano do komisji budżetowej w 1 czytaniu projekt ustawy o przewidywanym budżetowym na 1 kwartał 1925 r.

Następnie przyjęto w 2 i 3 czytaniu projekty ustawy:

Po referacie posła Trepi — nowela do ustawy o ochronie wynalazków i wzorów.

Po referacie posła Mianowskiego — projekt ustawy o pomiarzeniu morskich statków handlowych, oraz na podstawie referatu posła Michalskiego projekt ustawy w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej, ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia niektórych opłat stempowych, oraz w sprawie uchylania niemieckiej ustawy o opodatkowaniu osób i towarów.

KONWERSJA POŻYCZEK PAŃSTWOWYCH.

Ożywioną dyskusję wywołało sprawozdanie komisji skarbowej o wniosku posła Rzepeckiego w sprawie nowelizacji rozporządzenia o przerachowaniu zobowiązań prywatno - prawnych, oraz pożyczek państwowych. Pierwszy wniosek domagał się nowelizacji przepisów wspomnianego rozporządzenia, zwłaszcza dotyczących b. dzielnicy pruskiej. Wniosek ten referował poseł Pluciński. Komisja wniosła o przejście nad nim do porządku dziennego.

Drugi wniosek w formie rezolucji, domagał się od rządu, aby posiadacz pożyczek państwowych, którym jako niewłasnowolnym władze państwowe nakały zakup pożyczek państwowych — o trzymali za swoje obligacje takie sumy pożyczki konwersyjnej, jakie odpowiadają pełnej waloryzacji marki polskiej w dniu nabycia pożyczki. Na wniosek posła Rzepeckiego rezolucję tę przyjęto. Rezolucja ta rozciąga swą moc na właściwości funduszy publicznych, kościelnych oraz funduszy użyteczności publicznej. W dyskusji przemawiali poseł Urbański, Faustyniak, Bittner, Kubik. Wnioski komisji skarbowej przyjęto.

Posel Iłski referował sprawę wniosku koła żydowskiego, związku ludowo-narodowego, klub Chrz. w sprawie podatku domowego. Komisja przyjęła rezolucję wzywającą rząd do reformy tego podatku. Izba rezolucję uchwaliła.

NOVELA DO USTAWY O UBEZPIECZENIU NA WYPADEK BEZROBOCIA

Następnie po odesłaniu do komisji sprawę przekazania parafii skalmierzyckiej gmachu zwanego Starym Ciem w Skalmierzycach — przystąpiono do noweli do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. W sprawie wniosku posła Ziemińskiego i Brzezińskiego w kwestii przedłużenia czasu, w którym bezrobotni mogą otrzymywać zasiłki, jako sprawozdawca przemawiał poseł Puchałka.

Następnie poseł Puchałka przedłożył

sprawozdanie komisji pracy o wniosku tychże posłów w sprawie noweli do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Komisja rozpatrywała te wnioski obydwa dotyczące przedłużenia czasu udzielania zasiłków, który to okres wynosił dotychczas 17 tygodni, i przyjęła postanowienie, że w razie długotrwałego bezrobocia, minister pracy i opieki społ. w porozumieniu z min. skarbu może przedłużyć ten okres do 39 tygodni dla poszczególnych miejscowości lub poszczególnych galezi przemysłu.

Referent zaznaczył, że komisja zastała również nad kwestią bezrobocia pracowników umysłowych, których liczba według statystyki związku wynosi około 50 tysięcy.

Mówca zaznaczył, że min. Sokal przyrzekł wnieść w najbliższym czasie odpowiednią ustawę w sprawie zabezpieczenia pracowników umysłowych.

W dyskusji przemawiali posłowie Zie

miecki, Wójcicki, Waszkiewicz, ks. Styczyński, Trepka i Łańcucki, oraz w imieniu rządu wicemin. skarbu Markowski. Dyskusja obracała się około przedłużenia okresu, w którym bezrobotny otrzymuje zasiłek do 39 tygodni.

Pomijając posła Łańcuckiego, który proponował aby bezrobotny otrzymał za siłek przez cały czas swego bezrobocia, za wnioskiem komisji, aby okres ten wynosił 26 tygodni oświadczył się wicemin. Markowski.

Po przemówieniu referenta ustawę w brzmieniu proponowanym przez komisję przyjęto. Dokonano przez aklamację wyborów posła Milczyńskiego na sekretarza sejmu.

Następne posiedzenie odbędzie się we wtorek dnia 16 grudnia. Na porządku dziennym: sprawozdanie komisji żyrodowskiej o wniosku w sprawie postawienia w stan oskarżenia przed trybunałem stanu b. ministra skarbu Kucharskiego.

Trzęsienie ziemi w Niemczech.

Stuttgart, 12 grudnia.

Dziś o godz. 8.02 odczuło tu gwałtowne, lecz krótkotrwałe trzęsienie ziemi. „Frankfurter Zeitung” donosi z Re-dlinburga, że podczas trzęsienia ziemi w

południowych Niemczech szczególnie silne trzęsienie ziemi dało się odczuć w okolicy Alp Szwabskich w miejscowościach Bluthausen, Ssingen i Mittelstadt. Wiele domów jest uszkodzonych.

KRASSIN NIE CHCE JECHAĆ W POWOZIE PREZYDENTA REPUBLIKI FRANCUSKIEJ.

Paryż, 11 grudnia.

Jak się dowiadujemy, Herriot omawiał z Krassinem sprawę wręczenia przez niego listów uwierzytelniających prezydentowi republiki.

Krassin rzekł się uroczystego przyjazdu do pałacu Elizejskiego w powozie prezydenta.

I. A.

DALSZE ZMNIEJSZENIE PODATKU OBROTOWEGO W NIEMCZECH.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki”.

Berlin, 11 grudnia.

Jak się dowiadujemy na skutek interwencji organizacji gospodarczych rząd zamierza zredukować ponownie podatek obrotowy, który stoi na przeszkodzie rozwojowi stosunków handlowych. H. Z.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dn. 12 grudnia r. b. o godz. 2-ej w nocy, przeżywszy lat 63

B. P.

Rozalja Rotsztajnowa z domu Birn

Wyprowadzenie drogich nam zwłok na cmentarz żydowski nastąpi jutro w niedzielę o godz. 12-ej w połud. z domu żałoby przy ul. Gdańskiej 67.

O smutnym tym wypadku zawiadamy krewnych i znajomych pozostała w nieutulonym żalu stroskana

RODZINA.

Tylko dziś, jutro i pojutrze!

przywożę

świeżo przybyła paryskie modele ubrań dziecięcych.

Grand Hotel. — Fryszmanowa.

Spółka Akcyjna 100% akcji

Posiadam w Warszawie, biuro ze składem. Po zlikwidowaniu poprzednich interesów, przyjmuję poważne propozycje, branża obojętna.

Oferty sub: „SP. AKC.” kierować do Centr. Biura Ogłoszeń L. i E. Metzl i S-ka Warszawa, Jasna 17.

0843

Teatr „SCALA”

Żyd. zespół operetkowy pod dyr. KOMPANIEJEC.

Występy najznakomitszej artystki

KLARY YOUNG

DZIS

Sobota godz. 8.30 w.

Chancia w Ameryce

w roli tyt. KLARA YOUNG.

Ostatni tydzień. — WIELKA WYPRZEDAŻ GWIAZDKOWA.

Z powodu zupełnej likwidacji

WYSTAWY DYWANÓW ORJENTALNYCH

Ceny niższe o 30% — kredyt 3 miesięczny

otwarte codz. nie wyłączając niedziel i świąt od godz. 10-ej rano do 8-ej wiecz.

GRAND-HOTEL

Wejście przez pokój 106.

Prawda o Partji Niezależn. Socjalistów

Przed dwoma tygodniami aresztowano w Łodzi kilku członków partji niezależnych soc. za wydanie odezwy, w której Urząd Prokuratorski dopatrzył się cech przestępstwa z art. 132 k. k. Czy słusznie? — wykaże śledztwo i sąd.

W związku z temi aresztowaniami ukazały się w prasie notatki, zarzucające „niezależnym” ukryty komunizm, czy też ścisły kontakt z K.P.R.P., — notatki wysłane z palca, b. często niczem nie uzasadnione. Pewne odłamy prasy nie lubią zastanawiać się dłużej nad zjawiskami życia społecznego; mając naszykowaną z góry krótkie a węzłowe etykiety, wyrokuje one przy lada sposobności bezapelacyjnie: „massoneria”, „anonimowe mocarstwo”, „komuniści” itp.; lecz życie układa się nie tak prosto, jak by się im chciało i socjalizm nie koniecznie musi być służbą Moskwy.

W krajach Zachodniej Europy, gdzie na ławach parlamentarnych zasiadają obok nar.-socjalistów i soc. — demokratów przedstawiciele partji niez. soc., nikomu nie przyszłoby do głowy identyfikować ich z komunistami; — u nas inaczej. Ano trudno, — obowiązkiem publicysty wobec tego musi być tłumaczenie rzeczy, gdzieindziej dawno zrozumianych i uznanych. Partja Niez. Soc., jako partja socjalistyczna, dąży do wyzwolenia klasy robotniczej i zaprowadzenia ustroju socjalistycznego oraz rządów ludu pracującego. Takie same cele ostateczne mają wszystkie inne partje socjalistyczne, mimo to nikt nie posadza ich o komunizm, aczkolwiek komuniści w teorii dążą do tego samego. Dlaczegoż więc w Polsce i innych państwach demokratycznych partje socjalistyczne są tolerowane, zaś filje III Międzynarodówki bezwzględnie nie tępią? Przyczyna tkwi nie w programie, lecz w specyficznym charakterze partji komunistycznej, w jej bezwzględnej zależności finansowej i politycznej od centrali w Moskwie. Każda „kom.-janczejka” jest ślepym narzędziem WCIK’a, a przez to samo, łatwo staje się gniazdem szpiegowskim rządu S.S.S.R., i z zasady działa na niekorzyść własnego państwa, jako całości. Partja komunistyczna jest przeziębiona duchem fanatyzmu i nienawiści do ugrupowań inaczej myślących. Hasłem jej jest: „kto nie z nami — ten przeciwko nam”, co w połączeniu z bezwzględnością metodami walki, z przekupstwem, prowokacją i terorem, — robi współzycie z nią w państwach demokratycznych niemożliwym.

Otóż, gdy w Łodzi zaczęła się tworzyć partja niez. soc., do tymczasowego lokalu zjawili się członkowie K.P.R.P. z zapytaniem, co wstrzymuje P. Niez. Soc. od przyłączenia się do ich organizacji. „Niezależni” w odpowiedzi, twierdząc, że taktyka partji komunistycznej w Polsce była by zgubną dla klasy robotniczej, położyli wyraźny nacisk, na podkreślenie swej niechęci do uzależniania się od władz III Międzynarodówki, gdyż „Moskwa jest zbyt daleko, aby mogła dobrze orjentować się w potrzebach i dążeniach polskiego robotnika”. Stwierdzając na stanowisku, że w Polsce nie wolno garście rewolucjonistów narzucać terorem władzę swoją klasie robotniczej, tak to miało miejsce w Rosji, P.N. Soc. przyszła do przekonania, że tylko przez dobrowolne porozumienie z innymi stronnictwami robotniczymi i przez wspólną pracę nad uświadamianiem mas oraz wy-

walczaniem lepszego jutra, da się osiągnąć cele wytknięte w partyjnym programie. Jako naczelne hasło przyjęło dążenie do „jedynolitego frontu proletariatu”, co samo przez się wskazuje na brak elementu fanatycznego w taktyce. Co — prawda P. Niez. Soc. odrzucała kompromisy polityczno-ekonomiczne z kapitałem i tem się różniła od P.P.S., która po tępiła za to, że jej członkowie wchodzą w skład rządów burżuazyjnych, a przez to — biorą na siebie część odpowiedzialności za kierunek ogólnej polityki, ale traktując rzeczy obiektywnie, — „niekompromisowości” nie wolno identyfikować z „terorem”, a pojęcie władzy wszechwładnej grupujących z pojęciem dyktatury pewnej grupy osób. Jedynym wniesieniem, który można z powyższej wypowiedzi wysnuć, — to twierdzenie, że Partja Niez. Soc. jest skrajniejszą i więcej rewolucyjną w swoich hasłach od P.P.S. lecz niema nic wspólnego z K.P.R.P. i nie posiada cech, które uniemożliwiają w

państwie demokratycznym współzycie z komunistami.

Źródłem oskarżeń o „komunizm” był nieprzebiegający w środkach charakteru walki podjęty z rywalką przez P.P.S. oraz prowokacyjna gra K.P.R.P. — Partja Niez. Soc. na łódzkim gruncie zjawiała się od niedawna; znajduje się jeszcze w stadium organizacyjnym. Moment rozpoczęcia działalności partji był współczesnym zerwaniu dość znacznej ilości robotników z ideologią P.P.S. ich zdaniem zbyt kompromisową. Pewna część cwych secesjonistów weszła w kontakt z elementami komunistycznymi, lecz po krótkich próbach porozumienia się, odrzucona bezkrytyczną adoracją Moskwy tam uprawianą, wróciła ale już nie do P.P.S., lecz do formującej się z resztą secesjonistów P. Niez. Soc. Ponieważ gros sił P. N. S. stanowili byli członkowie P.P.S., którzy by mogli, w innym wypadku, być zaagitowani przez K.P.R.P., — obie te partje, boleśnie dotknięte taktem

powstania P. Niez. Soc. rozpoczęły z nią bezwzględną walkę: P.P.S. wprawiając w opinję publiczną i ogół robotników, że „niezależni” są „komunistami”, zaś K.P.R.P., delegując do młodej partji „pseudonawracanych” agitatorów z zadaniem nawracania na komunizm.

Komunistom chodziło i chodzi o to, aby P. Niez. Soc. została zepchnięta z drogi legalnej na drogę konspiracyjną, gdyż mają oni nadzieję pochwytać ją wtedy w swe „ramiona”. Prowokowana i napastowana zewsząd młoda partja z trudem broniła się przed agitatorami z zewnątrz i zewnątrz. Znajdując się jeszcze w stanie embrjonalnym, nie zawsze mogła ująć w karby mocnej dyscypliny partyjnej burzliwe elementy, aż oto, w przededniu ostatecznego zorganizowania się, aresztowano i wytoczono proces szeregowi najwybitniejszych jej członków. Jak na tem wyszła Partja Niezależnych Soc. i kto na tem wygrał — niechaj osądzi czytelnik.

Smutne dni Bułgarji.

Burzliwe obrady sobrania. — Bułgarja nie chce płacić odszkodowań i nie boi się represji. — Komuniści bułgarscy łącznie z agrarjuszami zagrażają poważnie istniejącemu porządkowi rzeczy.

Sofja, w grudniu.

Po kilkudniowej sesji, ukończono w sejmie Bułgarskim t. zw. dyskusję osobistą, równającą się debatę nad budżetem lub programem politycznym gabinetu w innych krajach parlamentarnych.

Dyskusja osobista obejmuje całokształt polityki zagranicznej, wewnętrznej, kwestję finansową, handel itd.

Sądząc ze stosunku opozycji do rządu Zankowa — spodziewano się burzliwego posiedzenia sobrania.

Naogół jednak wszystko przeszło jak najspokojniej w porównaniu z zeszłorocznym posiedzeniem, gdy namiętności partyjne były rozpalane. Były poruszane trzy zasadnicze kwestje jako największe bolączki Bułgarji, od których zależy może byt kraju, a mianowicie: sprawa odszkodowań, niebezpieczeństwo komunizmu i kwestja emigracji.

Z chwilą podpisania traktatu pokojowego w Neuilly, Bułgarja wzięła na swe barki część odszkodowań. Wielka ilość bydła i taboru kolejowego przeszła przez granice Bułgarji, jako rata odszkodowań, a stan gospodarczy kraju był opłakany. Wielkie obszary ziemi odpadły i aby utrzymać resztę, rząd zmuszony był postawić silną armję, która pochłania jedną szóstą budżetu państwowego.

Na barkach Bułgarji spoczywał również ciężar utrzymania różnych komisji aljanckich.

Według traktatu, podpisanego w Neuville, przypada na Bułgarję do zapłacenia 2 miljarde 250 milionów złotych franków.

W skład komisji do ściągania odszkodowań weszli przedstawiciele Francji, Anglii i Włoch, z całym sztabem sekretarzy i urzędników, a utrzymanie tych komisji pochłonęło olbrzymie sumy.

„NIE MOŻEMY PŁAĆ”.

Owczesny premier Stambuliński intuicyjnie odczuł katastroficzne położenie kraju i, licząc na jakiegokolwiek zmiany polityczne w Europie, wstrzymał dalszą wypłatę odszkodowań.

Wskutek ultimatum paryskiej komisji odszkodowań, musiał on akceptować w styczniu 1923 r. prowizoryczny układ, w myśl którego Bułgarja płaci resztę odszkodowań w dwóch ratach.

Bułgarski ekonomista Popow wyka-

turze odszkodowania, wartości 1.75 miljarów fr. zł., a poniosła kosztu administracyjne komisji aljanckich, 110 milionów fr. zł. w gotówce. Katastrofa była nieunikniona.

W takiej chwili poseł Kiorczew wygłosił w parlamencie mowę, zakończoną słowami: „Każdy rząd, który sprzeciwi się zobowiązaniom reperacyjnym, może być pewnym poparcia całego narodu. My płacić nie możemy, a sankcji się nie boimy”.

Cały parlament hucznymi oklaskami przyjął te słowa.

IMIGRACJA DO BUŁGARJI.

Rząd zaniepokojony jest masami uciekinierów z utraconych obszarów bułgarskich: Macedonii i Tracji.

Liczba ich sięga 250.000 faktycznie jednak liczba ta jest większą, gdyż emigranci przebywający w większych miastach, nie meldują się i statystyka ich nie obejmuje. Położenie 400.000 ludzi jest okropne. Śmiertelność wśród nich sięga 61 procent.

Obowiązkiem rządu jest śpieszyć z pomocą repatriantom, jednak budżet państwowy jest przeciążony, a los tych ludzi bez jutra jest godny pożałowania.

NIEBEZPIECZENSTWO KOMUNIZMU

Wiele uwagi zwrócono w parlamencie bułgarskim na niebezpieczeństwo komunizmu. Prócz posłów komunistycznych i agrarjuszów, idących po jednej linii politycznej, wszyscy posłowie, czy to opozycji, czy też większości rządowej, wskazywali na czerwone niebezpieczeństwo.

Od r. 1912 do 1918, Bułgarja przeszła przez trzy wojny. Nic tak nie demoralizuje, jak wojna, a w dodatku Bułgarja posiada najliczniejszą partję komunistyczną w całej Europie (prócz Rosji). Naród bułgarski jest odpowiednim gruntem dla agitatorów z Moskwy.

Stambuliński popierał komunistów z tej racji, że bał się o utratę władzy.

Za czasów swojej bytności zagranicą wszedł w kontakt z Rakowskim, który sam jest bułgarem.

Upadek Stambulińskiego 9 czerwca 1923 przyszedł tak niespodzianie na komunistów, że zatruli się i biernie oczekiwali na bieg dalszych wypadków politycznych. W odpowiedzi na neutralność bułgarskich komunistów, Zimowjew wysłał pismo do swych oem-

ków, ganiąc ich, że nie ujęli inicjatywy w swe ręce, co było karygodnym błędem.

Po otrzymaniu „nagany” z Moskwy, komuniści „naprawili” swój błąd i w październiku 1923 r. wybuchło powstanie. Popłynęła bratnia krew i tylko dzięki krwawym wysiłkom, powstanie stłumiono w zarodku. Po tej porażce, komuniści i agrarjusze wskazali na konieczność solidarności i kładli nacisk na to, by armję pozyskać dla swych celów. Mimo tej porażki organizacja partji jest bez zarzutu. Dyrektywy z Moskwy idą na Wiedeń, przez ręce Dymitrowa, który jest w stałym kontakcie z Obowym byłym min. Stambulińskiego, który przesła duje w Pradze.

Agitacja we wojsku trafia na grunt podatny. Cały system wojskowy stoi w sprzeczności z interesami chłopstwa.

Chłop niechętnie idzie do wojska, gdyż zał mu opuścić mały kawałek gruntu, by służyć lat 12.

Mimo wielkich trudności, wiele broni z Rosji przedostaje się przez granice. Wielkie sumy deponuje Rosja w bankach zagranicznych do dyspozycji przywódców komunistycznych.

Jak widzimy, organizacja komunistów jest bez zarzutu, wobec czego niebezpieczeństwo jest wielkie.

Położenie kraju jest ciężkie. Wierzymy w dobrą wolę Zankowa. Niestety, skład gabinetu nie jest dostatecznie mocny i rozporządza zbyt słabymi autoritetem, by podołać wielkim trudnościom. Członkom gabinetu brak jest fachowego doświadczenia i był to błąd kardynalny. Opozycja domaga się gruntownej rekonstrukcji gabinetu, a konsekwencje tego na siebie czekać nie da. S. S.

EKSPORT TOWARÓW AUSTRIACKICH DO POLSKI.

Specjalna służba telegraficzna „Republiki”.

Wiedeń, 11 grudnia.

Pisma austriackie donoszą, iż firmy włókiennicze po zbadaniu sytuacji na rynku włókienniczym w Polsce, postanowiły zwiększyć eksport towarów austriackich do Polski, gdyż po zawarciu traktatu austriacko-polskiego i zmniejszeniu taryf handlowych austriacko-polskich i zmniejszeniu cła na austriackie towary mogą one skutecznie konkurować z towarami polskimi. W. S.

Zmiana gabinetu w Pabjanicach

Przypowieść o dziurawym dachu i upartym kamieniczniku. — Prezydent Jankowski składa swój mandat. — Kiedy się to wszystko rozleci?

Pisząc o stosunkach pabjanickich, zwłaszcza o wytworzonych stosunkach w pabjanickiej radzie miejskiej, nie mogę pominąć faktu rozzuchwalenia się miejscowego kółtństwa, wciągnięcia — jak już pisaliśmy — w wir polityki związku ludowo narodowego. Kółtństwo zaciekrzawione w walce z władzą mi municypalnymi naszego miasta, władz tych nie uznaje i lekceważy je na każdym kroku.

Oto przykład.

Jeden z niejskowych nowobogackich „obywateli” i „murowany” kandydat do przyszłej rady miejskiej, nie chce naprawić dziurawego dachu na własnym domu i nie chce się również zgodzić na naprawę tego dachu przez zamieszkałych u niego lokatorów i na ich koszt. Zrozpaczeni lokatorzy zmuszeni byli skierować się w tej sprawie ze skargą do magistratu, który oczywiście wystąpił swą komisią budowlaną celem orzeczenia, czy ów dach nadaje się do naprawy czy nie. Komisja budowlana, przybywszy na miejsce oględzin, powitana została staro polskiem „nie pozwałam” i „nie znam panów”. Wobec takiego dictum nie pozostało komisji nic innego do roboty, jak opuścić posesję krnąbrnego „obywatela” i szukać satysfakcji na drodze sądowej.

I otóż nie dalej jak w końcu ubiegłego tygodnia sprawa ta była rozpatrywana przez miejscowy sąd pokoju. Mimo tłumaczenia owego pana „obywatela”, iż „nie poznał panów z komisji”, sąd po prostu skazał zuchwałego kamienicznika na jeden miesiąc bezwzględny aresztu.

O takich kwiatkach, wykwitających na gruncie pabjanickich stosunków, można by pisać bardzo wiele. Ale ponieważ nie w tej kwestii zabierałem głos, więc wracam do samej rzeczy, o której chcę coś niecoś powiedzieć.

Otóż w poniedziałek, dn. 1 bm. odbyło się posiedzenie miejscowej rady miejskiej. W dniu tym od samego rana uporczywie krążyła po mieście pogłoska, że „prezydent Jankowski składa dziś swój mandat”. Pogłoska ta była komentowana w najrozmaitszy sposób.

Wreszcie nadeszła godzina siódma wieczór. Sala posiedzeń rady miejskiej wypełnia stopniowo ciekawa i żądna sensacji publiczność. Radnych jakoś nie widać, jest ich zaledwie kilku na sali. Odnoszą wrażenie, iż bezpośrednio czy frakcyjnie zainteresowani ojcowie miasta świadomie i celowo się spóźniają, by w ten sposób nie dopuścić do posiedzenia rady i nieuniknionego kryzysu magistratu odwieść jeszcze choćby na kilka lub kilkanaście dni. I dopiero na kilka

minut przed godziną ósmą otwarto posiedzenie przy obecności 21 radnych i 4 członków magistratu.

Porządek dzienny obrad obejmował tylko odczytanie protokołu i trzecie czytanie budżetu na rok 1924. W sprawie porządku obrad zabierają głos radni: Hiller i Grabski i wnoszą o odłożenie czytania budżetu do czasu nadesłania wyników rewizji wojewódzkiej ze względu na brak zaufania do magistratu. Wniosek jednak upada wobec sprzeciwu większości, t. j. frakcji NPR., Ch. D. i ortodoksów, wobec czego wnioskodawcy opuszczają posiedzenie.

Jakkolwiek w schodzeniu się ojców miasta na posiedzenie uwidoczniła się niezmiernie żółtwa powolność, to znów same obrady cechowały niezwykle gorący pośpiech. Bo oto po odczytaniu i przyjęciu protokołu, w ciągu niespełna 15 minut uchwalono magistratowi budżet w trzecim czytaniu i to aż 15 głosami. Frakcja P.P.S., będąc obecna przy obradach budżetowych, udziału jednak w tych obradach nie brała, zgodnie ze swoim poprzednim oświadczeniem w związku z wytoczoną zarzutami.

Następnie prezydent Jankowski przy niezwykle skupieniu uwagi rady i galerii, złożył mandat prezydenta miasta i posiedzenie rady opuścił. Rezygnację swoją tłumaczył prezydent rozbiciem się większości radzieckiej (NPR., Ch. D., Z. L. N. i ortodoksi), która przed dwoma laty powołała go na to stanowisko. Wydał nam się, że są i inne powody.

Po rezygnacji p. Jankowskiego i jego wyjściu, zabiera głos rzecznik braci rzemieślniczej radny Korzeniowski i wnosi aby rada miejska nie przyjęła rezygnacji prezydenta. Radny ks. Szulc gorąco popiera ten wniosek, i uzupełnia go, by rada miejska zwróciła się piśmiennie do p. Jankowskiego z prośbą o przyjęcie prezydentury. Wiceprezydent Piechota w enpeerowskiej resztki magistrackiej, oświadcza, iż wobec takiej sytuacji to i oni nie wezmą na siebie całkowitej odpowiedzialności za gospodarkę miejską i będą zmuszeni wyciągnąć z tego konsekwencje, t. j. rezygnację z magistratu.

Wreszcie ze strony frakcji enpeeru lunął obfity deszcz wniosków w postaci różnego rodzaju pomocniczych i doradczych komisji, mających magistratowi ulżyć ciężącego na nim brzemienia odpowiedzialności. Frakcja P.P.S. oświadczyła się na razie przeciw wszelkim tego rodzaju komisjom jako przedwczesnym i że swój stosunek do obecnej reszty magistratu uzależnia ostatecznie od tego jakie będą wyniki wojewódzkiej lustracji, oraz, że frakcja N.P.R., jako rządząca, musi bezwzględnie przyjąć na siebie ca-

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj po południu po najniższych cenach dla zrzeszenia pełna prawdziwie rosyjskiego sentymentu sztuka „Jesienne skrzypce” z pp. Dunin, Wołoszynowską, Komornickim i Michulowiczem w głównych rolach.

Wieczorem „Zmartwienia pana Hamelbeina”, Krzywoszewskiego z uznaniem jednogłośnie przez całą prasę światem wykonaniu całego zespołu z pp. Jerzmanowską, Jarkowską, Szubertem, Tarkiewiczem i Zniczem na czele w pomysłowej i pełnej urozmaichenia reżyserji p. Tarkiewicza. Drugi akt sztuki, przełykany szeregiem popisów kabaretowych w bajecznej wprost interpretacji p. Jarkowskiej i ewolucjami całego zespołu w pyjaniach stanowi niezwykle efektowny i ilustrujący dosadnie „stosunki towarzyskie” panujące w salonach naszych Nowobogackich.

ŁÓDZKA ORKIESTRA FILHARMONICZNA.

XI koncert abonamentowy pod dyrykcją Bronisława Szulca odbędzie się we wtorek, dnia 16 b. m. Dyr. Szulc poprowadzi symfonię Rachmaninowa C-moll. Jako solista wystąpi świetny skrzypek węgierski Emil Felman, który odegra z tow. orkiestry dwa koncerty, mian.: koncert g-moll Bricha i koncert d-dur Brahmsa.

Koncert powyższy będzie ostatnim koncertem Ł. O. F. w tym wypadku, gdyby publiczność nie dopisała i okazała w ten sposób zupełną obojętność swą dla spraw kultury muzycznej w ogólności, zwłaszcza zaś dla koncertów symfonicznych.

W niedzielę, dnia 14 b. m. o godz. 12 w poł. odbędzie się X Poranek Symfoniczny.

Je odium odpowiedzialności za losy go spodarki miejskiej aż do chwili wyborów nowych władz miejskich.

W końcu 15 głosami nie przyjęto rezygnacji prezydenta i w myśl powyższych wniosków wybrano jedną komisję którą niewiadomo dlaczego nazwano „rezygnacyjną” i do której — o ironjo losu! — zabrakło nawet kandydatów z pośród rządzących frakcji.

Tak, więc mamy obecnie zdekompletowaną radę miejską i zdekompletowanego magistrat, a w najbliższych dniach należy się spodziewać nowej rezygnacji dostojenstwa magistrackiego. I nadejdzie wreszcie dzień, że władze miejskie rozlecają się jak klepki rosnącej bezcki.

Oby jaknajprędzej!

...eski.

czny (ludowy) pod dyrykcją Teodora Rydera i z udziałem doskonałego wiołonczelisty Kazimierza Wilkowskiego, który odegra z tow. orkiestry słynne „Wariacje” na temat „Rococo” Czajkowskiego. Poza tem w programie m. in. Andanta C-dur Mozarta na flet z tow. ork., uw. „Morskie Oko” Noskowskiego i „Kaprys włoski” Czajkowskiego.

Członkowie T-wa Filharmonicznego otrzymują 20 proc. rabatu.

GOŚCINNE WYSTĘPY KLARY YOUNG

Dziś w sobotę o godz. 8.30 wiecz. po raz drugi i ostatni odegrana będzie operetka „Honcia w Ameryce”.

Znakomita Klara Young zalicza swą rolę w tej operetce do jednej z najlepszych w swoim repertuarze.

Występy Klary Young cieszą się niezwykłym powodzeniem i już dawno teatr „Scala” nie miał takich kompletów, jak przy Klarze Young.

ODCZYT O HIGIENIE.

W niedzielę, dnia 14 grudnia r. b. o godzinie 12-ej w poł. w resursie rzemieślniczej (Kilińskiego 123) odbędzie się ostatni w tym roku odczyt z cyklu organizowanych przez sekcję propagandy przy wydziale zdrowotności publicznej. Odczyt ten zostanie wygłoszony przez dr. Miklaszewskiego na temat: „Chleb nasz powszedni — najnowsze zagadnienie w dziedzinie odżywiania”.

Wejście na odczyt bezpłatne.

Kronika policyjna.

POŻAR I ZACZADZENIE.

W sklepie mydła i świec Abrama Goldbryta, Nawrot 17, nocował stale syn właściciela 13-letni Chaim.

Ubiegłej nocy chłopiec zasnął, pozostawiając przy łóżku palącą się świecę bez lichtarza. Gdy świeca dopalała się, zapalił się papier na stole, następnie stół i inne sprzęty.

Wydobywając się ze sklepu kłęby dymu zauważył przechodzący strażak 3-go oddziału Edmund Gała, który zawezwał straż ogiową i ogień w zarodku ugaszono.

Ponieważ chłopiec uległ zaczadzeniu wezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz przywrócił mu przytomność.

OSŁABIENIE.

40-letni Józef Nowiński przy zbiegu ulic Kilińskiego i Przejazd upadł z obalenia.

Lekarz pogotowia odwiózł go do zbiorni.

Z Tow. aprowizacji miast polskich. Dnia 14 b. m. odbędzie się w Warszawie posiedzenie rady nadzorczej tow. aprowizacji miast polskich. Z ramienia magistratu m. Łodzi wezmą udział w tem posiedzeniu p. ławnik J. Muszyński, jako zarządu tow. oraz p. ławnik Wł. Adamski, jako członek rady nadzorczej.

Teatr Miejski.

„Zmartwienie pana Hamelbeina”, komedia w 3 aktach Stefana Krzywoszewskiego.

Reżyserował p. Konstanty Tatarkiewicz.

Publiczność naprzemian śmiała się i łaskotała, łaskotała i śmiała się.

Gromkie wołanie bis utrudniało wprost śpiewanie kupletów.

Kupletów? zapytują zdumione czytelnicy i bardziej jeszcze zdumieni czytelnicy.

Otóż całusiński akt środkowy, próba przedstawienia na cel dobroczynny, to kuplety Rapackiego i z Madame Pompadour. W akcie tym zaktualizował Krzywoszewski, pardom Rapacki, starą komedię nowymi kupletami np. o dzisiejszej modzie ścinania włosów...

Dobrze, że Krzywoszewski dał tylko jeden akt operetki, bo gdyby p. Jarkowska śpiewała kuplety i w pierwszym i trzecim akcie, rozpadłby się przybytek Muzy przy ul. Cegielnianej od piorunującego huku zachwyconej publiczności.

W dużych miastach stoi na zawadzie prawdziwej sztuce dramatycznej kultki i kult podkaszanej Muzy.

Pod tym względem jest Łódź dużym miastem, (co prawda jedynym, które nie posiada własnego gmachu teatralnego, ale jako członek komitetu odbudowy teatru zapewniam, że stanie, jeśli nie za

lat dziesięć, to za pięćdziesiąt napewno)...

Farsa p. Krzywoszewskiego konkuruje tedy wskutek swej operetkowości np. z arcydziełami Wyspiańskiego, Norwida, itd...

Cóż z tego, że sztuka Wyspiańskiego, czy Norwida jest emanacją wspaniałego geniusza, najwyższym szczytem twórczości dramatycznej, a wodevil p. Krzywoszewskiego nie jest ani półsztuka, ani nawet ćwierćsztuka, bo wogóle żadną sztuką? Nietylko wskutek operetkowego aktu drugiego może autor ostatniej premjery liczyć na większy sukces, niż „Wesele”, „Kordjan” lub „Kra-kus” Norwida, ale jeszcze poważniejsze atuty powodzenia u dzisiejszej publiczności ma on w swem ręku.

Atutem tym jest — negliż.

Pod tym względem był Krzywoszewski często arcyaktualny. W jego „Djabie i Karczmarce” wchodzi młoda parka do synalini, a zaraz potem ukazuje się w negliżu.

W „Kołombinie” krąży pocałunki na tle ponętnej białizny. — W „Kłopotach pana Hamelbeina” tych negliżów najwięcej: blisko dziesięć pań i panów z towarzysztwami kręci się i wędruje po scenie w pyjaniach. Jedna tylko kobieta

nie nosi tam pyjany, ale to kokota Antka Materas.

Dziwi mnie niezmiernie, że w okresie żerowania na temacie nagości nie uszczelniono jeszcze historycznie stwierdzonego faktu, iż królowa Semiramis była tak czarującą w koszuli, że poskromiła bunt, pokazując się na balkonie w tym nęcącym stroju.

Można oczywiście traktować nagość czy negliż z artystycznego i że tak powiem spekulacyjnego punktu widzenia.

Spekulacja negliżem stała u kolebki „zmartwień pana Hamelbeina”.

Zresztą, co to za „zmartwienia”? Srobuje dokładnie streścić komedię Krzywoszewskiego.

Jakiś gogus pisze do pani Hamelbein list miłosny, który maź otwiera; zmartwiony wpadł na fałszywy trop, ale w końcu wierzy żonie, która wia wmawia, że list ten napisała... ona sama.

Oto oddałem szczegółowo wielce interesującą treść tego komedjo-farsy.

Nie dziwcie się, że maź uwierzył nie stałej, zdradliwej żonie. Najgłupsza żona przechytrzy najchytreszego męża, coż dopiero rogatego safundę — pana Hamelbeina?

Przy całej nienajgorszej robocie Krzywoszewskiego jest powolnie grany pierwszy akt nudny jak bezzębna staruszka, rozorawająca o miłość.

Po tym wyborowym środku nasennym działa ożywczo... operetka w drugim akcie pełnym wrzasku i zgiełku. Najwięcej

dowcipów (mocno zresztą wyświechtanych) zawiera akt trzeci. Publiczność konsumowała te dowcipy z zadowoleniem, niczem kompot z ananásów.

Z wyjątkiem pierwszego aktu grano „Zmartwienia pana Hamelbeina” starannie i we właściwym tempie. Rola główną kreował p. Znicz, który tak cudownie rozporządza swym skarbem środków artystycznych. Jest mistrzem humoru i gdy uderzy w tę stronę staje się wprost niezawodnym; prawie nigdy nie chybia celu. Nie wiem tedy dlaczego jako Hamelbein rzucał się czasem w ramiona — powagi. W poważnych chwilach czuł się jakby w cudzej skórze, ale w wesółych był pierwszorzędnym graczem.

Panią Ewą Hamelbeinową była p. Jerzmanowska, która umiała trafić we właściwy ton i stworzyła interesującą sylwetkę.

P. Jarkowska wystąpiła w roli kokoty Antki Materas. Scena nabiera blasków słonecznych, gdy p. Jarkowska na nią wchodzi. Naprzekór p. Krzywoszewskiemu nie było jednak w niej nic z kokoty. To była niesłychanie słodka kobietka, w której zawód nietylko nie mógł uwierzyć.

Z nadzwyczajną fenerją odtworzył p. Tatarkiewicz wszystkie szczegóły swej sylwetki pogromcy serc niewieścich.

Przyczyn przesysem był p. Mroziński. Doskonały epizod stworzył p. Schubert.

Ale szkoda tej gry dla tak nędznego sztuczka!

Dr. Wilhelm Fallek.

Wiadomości bieżące.

GRUDZIEŃ

13

SOBOTA

Dziś: Łucji P. M.
Jutro: Dyos...ora

Wschód słońca o g. 7.25
Zachód o g. 3.27
Wsch. księżyca o g. 12.32 p.
Zachód o g. 11.36 pp.
Długość dnia 8.02
Ubyło dnia g. 8.42

PRZYJAZD KIEROWNIKA MINISTERSTWA OŚWIATY DO ŁODZI

Jak dowiadujemy na uroczystości związane z poświęceniem szkół w Zgierzu i Łodzi przybędą z ministerstwa oświaty w dniu 14 grudnia: kierownik M. W. R. i O. P. p. dr. Zawadzki i dyrektor departamentu szkolnictwa średniego dr. Zygmunt Zagórowski, naczelnik wydziału budowy szkół powszechnych W. Breniślawski oraz radca ministerjalny p. Maczewski.

POSIEDZENIE RADY KASY CHORYCH

Na dzień 19 b. m. wyznaczone zostało posiedzenie rady kasy chorych w sali rady miejskiej.

Na porządku dziennym znajdują się następujące sprawy: sprawozdanie z działalności zarządu kasy i komisji rewizyjnej, sprawa podwyższenia skali plac ustawowych w myśl uchwały zarządu z 8.80 na 20 zł dziennie; sprawa odszkodowania członkom rady, zarządowi, komisji rewizyjnej i rozjemczej za czas poświęcony sprawom kasy (w myśl statutu kasy); sprawozdanie komisji, powołanej do zbierania przyczyn rzekomo celowego odraczania wyborów do zarządu kasy chorych. (b)

KIERMASZ „KROPLI MLEKA”

Dzisiaj o godz. 3-ej otwiera kiermasz „Kropki Mleka” swe podwoje. Wszyscy z niecierpliwością oczekują, czy komitet naprawdę potrafi zgromadzić tyle przedmiotów tanich, pięknych i pożytecznych.

„Arte” z Warszawy, Zmigryder, M-me Henriette, Irene - Irene, 500 resztek, bielizna od najtańszej do najwytworniejszej. Czego tam nie będzie? Zabawki, loteria dla dorosłych i dzieci, dwie orkiestry!!! Zobaczmy co przyrzekli i co zrobili!!!

Zmiany w deklaracjach i komisjach miejskich. Do radzieckiej komisji skarbo wo-budżetowej frakcja koła narodowego desygnowała r. Hachera zamiast r. Nowackiego, zaś frakcja żydów-ortodoksów, r. Kapłana zamiast br. T. Bielera.

Do komisji do spraw ogólnych frakcji Niem. Partii Pracy decygnowała r. Klima na miejsce r. Kuka.

Do delegacji wydziału oświaty i kultury wyznaczony został przez frakcję sjonistyczną r. dr. Schweig zamiast r. Bialera.

Odczyt Czerwonego Krzyża. W nadchodzącą niedzielę dnia 14 bm. o godzinie 12.30 w południe w sali Polskiej Y.M.C.A. dr. Skusiewicz wygłosi odczyt nt. „Choroby weneryczne i ich następstwa”.

Każdy powinien zapoznać się z okropnymi skutkami chorób wenerycznych, niewątpliwie więc odczyt ten zgromadzi licznych słuchaczy.

Wejście na odczyt bezpłatne.

Z Ł. K. S. Zarząd łódzkiego klubu sportowego podaje do taskawej wiadomości, iż nowy lokal Ł. K. S. mieści się przy ul. Piotrkowskiej nr. 108 tel. 108.

Sekretariat klubu czynny jest stale od godz. 12-3 i 5-9, w niedzielę i święta od godz. 10-12.

Premiówka Dolarowa

(o najodpowiedniejszy upominek gwiazdkowy.

Cena obligacji 5 dolarów.

Przy losowaniu w dniu 2 stycznia 1925 roku

mo na za 5 dolarów wygrać:

Główna premia 40 tysięcy dolarów,

lub też jedną z 52 premii

wartości od 8,000 do 100 dolarów.

Obligacje 5 proc. premiowej pożyczki dolarowej są do nabycia w Oddziale Banku Polskiego, Pocztovej Kasie Oszczędności oraz w poważniejszych bankach prywatnych.

Czytajcie „Czerwonego Kosa”.

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarła w szesnastej wiosnie życia nasza najukochańsza córka i siostra

B. P.

Helunia Opatowska

uczenica 5 kl. gimnazjum Aba.

Wyprowadzenie drogi nam zwłok odbędzie się jutro w niedzielę dn. 14 b. m. o godz. 1-ej w południe z domu przy ul. Szkolnej 10

o czym zawiadamiają zrozpaczeni

Rodzice, siostra i brat.

W niedzielę, dn. 14 grudnia r. b. o godz. 12 i pół po poł. dla uczczenia pamięci

Członka Komitetu Uzdrawiska

b. p. FELIKSA KONA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w Synagodze „Bykur Cholim” przy Placu Wolności 10 na które krewnych, przyjaciół i znajomych zaprasza

Zarząd Łódz. Tow. „Bykur Cholim” i Komitet „Uzdrawiska”.

Groźba rozbicia komisji arbitrażowej.

Związki zawodowe żądają dopuszczenia do obrad swych rzeczoznawców

Jak już donosiliśmy, związki zawodowe wydelegowały po jednym ze swych przedstawicieli do komisji arbitrażowej, a równocześnie zażądały, by prócz tych przedstawicieli do komisji arbitrażowej, również rzeczoznawcy ze strony robotników.

Jednak na konferencji w inspektoracie pracy przemysłowcy na to nie zgodzili się, wobec czego ze strony robotników jedynie p. Kazimierzczak ze związku „Praca” byłby fachowcem, wobec czego przedstawicielom robotników trudno było zbijać wywody przemysłowców.

Przedstawiciele związków zawodowych porozumieli się między sobą w tej sprawie i postanowili przed rozpoczęciem obrad komisji zwrócić się do superarbitra p. Bukowieckiego z żądaniem

przyznania udziału w obradach również i doradcom fachowym po jednym z każdego związku zawodowego.

O ile żądanie to nie zostałoby uwzględnione, związki zawodowe postanowiły nie brać udziału w komisji arbitrażowej i przystąpić do nowej walki. (b)

W dniu wczorajszym wyjechał do Warszawy okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz, który porozumiewać się będzie z ministrami pracy oraz handlu i przemysłu w związku z mianowaniem p. Bukowieckiego jako superarbitra w komisji arbitrażowej dla spraw włókienniczych. Prawdopodobnie p. inspektor Wojtkiewicz wróci z Warszawy wraz z p. Bukowieckim i komisja arbitrażowa rozpocznie swą pracę. (b)

Komunalna 13 pensja jest tylko na papierze dla wszystkich pracowników miejskich... z wyjątkiem członków magistratu.

Onegdaj zwrócił się do wiceprezydenta Wojewódzkiego delegacja pracowników miejskich, domagając się wypłacenia 13-ej pensji, przyznanej pracownikom przez radę miejską.

Delegacja oświadczyła, że pozostało już tylko kilka dni do świąt, przed którymi pracownicy muszą poczynić pewne zakupy i nieotrzymanie 13-ej pensji zmusi ich do wydania większej sumy pieniędzy z powodu zwykłej drożyzny przed świętami.

W odpowiedzi na to wiceprezydent

Wojewódzki oświadczył, że o wypłaceniu 13-ej pensji przed świętami mowy nie ma i że wiadomo nawet, czy do tego czasu uda się im otrzymać drugą połowę pobrań za grudzień, a to z powodu pustki w kasie miejskiej.

Po dłuższych naleganiach ze strony delegacji p. wiceprezydent Wojewódzki oświadczył, że sprawa ta leży w kompetencji wiceprezydenta Groszkowskiego, lecz będzie się starał, aby w miarę możliwości prosił pracowników zadość uczynić. b.

Związek urzędników komunalnych przeciwko masowemu rugom pracowników komunalnych

Związek pracowników instytucji użyteczności publicznej już niejednokrotnie zwracał się do magistratu w sprawach wydalenia pracowników, a ostatnio w sprawie zwolnienia większej liczby góńców magistrackich i przyjęcia na ich miejsce kilkudziesięciu nowych, a następnie w sprawie wypowiedzenia robotników sezonowych pozbawienia ich urlopów, jak również z powodu redukcji urzędników w poszczególnych wydziałach i przyjęcia na ich miejsce nowych.

W powyższych sprawach zarząd związku domagał się zwołania konferencji z prezydium magistratu, jednak aczkolwiek p. prezydent Cynarski konferencję

zwoływał, nikt z prezydium magistratu na nie zjawił się.

W sprawie tej zwołane będzie w najbliższym czasie posiedzenie zarządu i związki pracowników przyjmą w sprawie tej odpowiednią decyzję. b.

Dr.

Goldfarb
powrócił.

Z powodu zgonu naszej drogiej, nieodżałowanej kierowniczki

b. p. GUSTAWY

TAUBOWEJ

wyraża pozostałym dzieciom swój szczerzy żal i głębokie współubolewanie

Personel nauczycielski szkoły powszechnej № 148.

Z powodu zgonu naszej ukochanej nieodżałowanej kierowniczki

b. p. GUSTAWY

TAUBOWEJ

wyrażają pozostałym dzieciom swój głęboki żal i współczucie

Uczniowie i uczennice szkoły powszechnej № 148.

Sprawy robotnicze.

ZATARG NA TŁE ZAPŁATY ZA GODZINY NADZATOWE.

Robotnicy, pracujący w fabryce budowlanej „Zeha” przy ul. Andrzeja 53 zwrócili się z zażaleniem do związku budowlanego przy P. Zw. Z. z powodu niezapłacenia im za godziny nadetatowe, wbrew ustawie, która przewiduje dodatk 50 proc. za pierwsze 2 godziny nadetatowe i 100 proc. za dalsze.

Wczoraj odbyła się w tej sprawie konferencja w inspektoracie pracy.

Inspektor pracy zdecydował, iż wy nagrodzenie to robotnikom bezwzględnie się należy.

Następnie poruszono sprawę czyszczenia maszyn w godzinach nadetatowych i inspektor pracy oświadczył, że powinno się to odbywać w godzinach pracy zwykłej. (b)

O SPRAWIE ZAPOMOGI DLA ROBOTNIKÓW SEZONOWYCH.

Ponieważ dodatkowa ustawa o zapomogach dla bezrobotnych nie przewiduje zapomóg dla robotników sezonowych, ci ostatni pozbawieni byłiby zapomóg od 11 grudnia do 1 marca.

W sprawie tej interwenjować będzie zarząd główny polskich związków zawodowych w Warszawie, zaś w niedzielę odbędzie się w lokalu związku „Praca” wiec protestacyjny pracowników budowlanych. (b)

STREJK W ZDUŃSKIEJ WOLI.

W Zdunskiej Woli niezależnie od żądań 23 proc. podwyżki, wysuniętych zbiorowo przez wszystkie organizacje robotnicze przemysłu włókiennego, — domagał się robotnicy już od kilku tygodni przywrócenia cennika marcowego.

Strejk trwał bez przerwy.

Celem ostatecznego zlikwidowania zatargu udał się do Zdunskiej Woli inspektor pracy p. Zieliński, który w ciągu dwóch dni zwołał trzy konferencje, usiłując za wszelką cenę doprowadzić do porozumienia i tłumaczyć przemysłowcom słuszność żądań robotniczych.

Oporne stanowisko przemysłowców uniemożliwiło zawarcie umowy zbiorowej.

Jedynie 25 proc. fabryk zgodziło się na uregulowanie zarobków w myśl obowiązującego cennika, natomiast pozostałe są nieczynne.

W fabrykach, które przyjęły żądania robotników pracę natychmiast podjęto. (p)

BIBUŁA KOMUNISTYCZNA.

W związku ze strajkiem w przemyśle włókienniczym, centralny komitet K. P. R. P. w Warszawie wysłał specjalny transport odczw komunistycznych do Łodzi.

Odczwy te nadeszły z opóźnieniem i trafiły przez omyłkę w ręce policji politycznej.

W związku z tem policja polityczna wszczęła dochodzenie i aresztowała niejakiego Kałużę, zam. przy ul. Franciszkańskiej, przy którym znaleziono kompromitujące go papiery.

Kałuża osadzony został w areszcie do dyspozycji prokuratora. (b)

Recydywa strejku powszechnego.

Dyrekcja telef. chce zarobić na strejku powszechnym i nie płacić pracownikom za czas strejku.

Pracownicy telefonów zostali zawia- domieni przez dyrekcję, iż za nieprzepra- cowany czas podczas strejku powszech- nego nie otrzymają wynagrodzenia.

W związku z tem udała się do dyrekto- ra Ulejskiego delegacja związku pracow- ników instytucji użyteczności publicz- nych, która oświadczyła, że strejk ten nie był wymierzony przeciwko dyrekcji telefonów, lecz było to poparcie narów- ni z innymi pracownikami instytucji uży- teczności publicznej słusznych żądań wólkniarzy.

Delegacja wskazała również, że dy- rekcja telefonów na strejku nie straciła, ponieważ abonenci płacą miesięcz- nie ryczałtowo za korzystanie z telefo- nów i żadnych reklamacji w tym wzglę- dzie dyrekcja mieć nie będzie, tembar- dziej, że podczas strejku telefony władz i niektórych instytucji były czynne.

Wobec tego delegacja domagała się bezwzględnie zapłacenia pracowni- kom za 24 godziny, podczas których trwał strejk tych nie ustąpią.

choćby miało dojść do strejku tele- fonów.

W odpowiedzi p. Ulejski oświad- czył, że musi postępować w myśl przepi- sów, które przewidują, że

za czas trwania strejku nie płaci się.

Wreszcie p. dyrektor Ulejski oznajmił delegacji, że porozumie się z centralą w Warszawie, na co pracownicy zgodzili się i jako termin odpowiedzi wyznaczili dzień wczorajszy do godz. 3 po południu.

Wczoraj przed południem dyrektor Ulejski zawiadomił związek pracow- ników instytucji użyteczności publicznych, że stanowisko dyrekcji telefonów w War- szawie jest zdecydowane i że

poleciała ona za czas strejku nie płacić.

W związku z tem zwołane zostało spec- jalne posiedzenie międzyzwiązkowej ko- misji pracowniczej wszystkich 4-ch zwią- zków, na którym zapadnie ostateczna de- cyzja.

O godzinie 4 po południu odbyło się posiedzenie kom. porozum. zw. użyteczn. publicznej, na którym postanowiono w razie niewypłacenia za jednodniowy strejk powszechny ogłosić strejk włoski.

Gdyby jednak gazownia, elektrownia zarząd telefonów i magistrat nadal nie uwzględnił słusznych żądań robotniczych komisja międzyzwiązkowa natychmiast zwoła wiec na którym rozpatrzone zos- tnie prawa strejku powszechnego.

Odezwa międzyzwiązkowej komisji pracowniczej

do ogółu pracowników umysłowych Łodzi.

Walka o ubezpieczenia społeczne, któ- ra od lat wielu prowadzi klasa robotnicza wydała już pewne owoce w postaci ubez- pieczenia na wypadek choroby i bezrobo- cia.

W walce tej pracownicy umysłowi, nie stety, bezpośredniego udziału nie brali, li- cząc wciąż na wspaniałomyślność władz i ciał ustawodawczych.

Aliści okazało się że prawa nie są nigdy nadawane, lecz trzeba je sobie zdo- bywać.

Dlatego też, gdy po długich niekiedy lata trwających, dyskusjach i targach w komisjach sejmowych — pod naciskiem mas robotniczych i ich reprezentacji par- lamentarnej — sejm uchwalił wreszcie ustawę o ubezpieczeniu na wypadek bez- robocia — pracownicy umysłowi zostali w niej całkowicie pominięci!

Na zabiegach pracowniczych organiza- cji zawodowych, ich stałe kołatanie o doraźną pomoc i o uwzględnienie w usta- wie praw pracowników umysłowych, rząd pozostawał niewzruszony i głuchy.

A organizacje zawodowe, nie mając należytego poparcia szerokich mas pracowniczych, nie mogły, niestety, wywrzeć dostatecznie silnej presji na czynni- ki miarodajne, by interesy inteligencji pracującej zostały należycie uwzględnio- ne.

Pod wpływem jednak bezrobocia, któ- re obejmuje obecnie dziesiątki tysięcy pracowników oraz pod naciskiem zaal- mowanej opinii publicznej, rząd zdobył się na projekt nowelizacji ustawy o ubez- pieczeniu na wypadek bezrobocia, który jednakże nie rozwiązuje zupełnie sprawy ubezpieczenia pracowników umysłowych.

Według tego projektu, obowiązkowemu ubezpieczeniu podlegaliby tylko ci z poś- ród nas, którzy pracują w zakładach, za- trudniających ponad 5-ciu urzędników, a tem samem olbrzymia większość pracow- ników umysłowych pozostawałaby i na- dał, w wypadku utraty posady, na lasce losu.

Podobne ograniczenie — krzywdzi ród- nież robotników, lecz w zastosowaniu do pracowników umysłowych, którzy przeważnie pracują w pojedynkę lub po 2—3 osoby w jednym biurze, — pozba- wia całą ustawę o ubezpieczeniu na wy- padek bezrobocia wszelkiego praktycz- go znaczenia.

Takiemu ujęciu sprawy winniśmy się przeciwstawić z całą stanowczością przez solidarne, cały ogół pracowników obejmujące, wystąpienie w obronę zag- rożonych praw i interesów.

Wzywamy przeto wszystkich pracow- ników umysłowych, bez różnicy przeko- nań i przynależności partyjnej, czy zwią- kowej, — do podjęcia walki przeciwko temu ograniczeniu, jako też o pomoc do- raźną dla bezrobotnych kolegów.

Czynnik miarodajne liczą się jedynie z siłą — i tę siłę należy im okazać.

W tej sprawie Międzynarodowa Ko- misja Pracownicza m. Łodzi w porozu- mieniu z rzeszeniami do niej nie należą- cemi; zwołuje na dzień 14-go grudnia o godz. 11-ej przed południem w sali Rady Miejskiej (Pomorska 16) wielki wiec pro- testacyjny.

Wszyscy pracownicy umysłowi winni bezwarunkowo na wiec ten przybyć i w ten sposób zmanifestować swą solidar- ność i gotowość do walki o prawo do opieki państwowej w wypadku bezrobo- cia!

—XX—

Magistrat nie chce pertraktować z nauczycielami szkół wieczornych

Interwencja związków zawod. u wojewody Garapicha

W związku ze strajkiem nauczycieli szkół wieczornych, zwrócił się w dniu wczorajszym sekretarz o. k. z. z. p. Łat- kowski do inspektora pracy, gdzie, w nie- obecności inspektora Wołkiewicza przy- jął go inspektor Wyrzykowski.

P. Łatkowski wskazał, że od 3 tygod- ni trwa strajk nauczycieli a magistrat nie wykazał nawet gotowości wejścia z nimi w pertraktację, aczkolwiek nauczyciel- stwo nie domaga się podwyżki, a tylko tych samych płac jakie miało roku ubie- głego. W konkluzji p. Łatkowski wzywał inspektora pracy, by zajął się sprawą likwidacji strajku, gdyż traci na tem mło- dzież szkolna.

W odpowiedzi na to inspektor Wyrzy- kowski oświadczył, że zadaniem inspek- toratu jest załatwianie zatargów między pracodawcą a pracobiorcą, lecz w spra- wie strajku nauczycieli dotychczas nikt się o interwencję nie zwracał i dopiero wczoraj inspektorat otrzymał pismo nau- czycielstwa. Jednakże wobec nieobec- ności p. Wołkiewicza narazie interwen- jować nie może i nastąpi to natych- miast po powrocie okręgowego inspekto- ra pracy.

Następnie udał się p. Łatkowski do prezydenta Cynarskiego, lecz, gdy za- meldował, że przychodzi w sprawie strej- kujących nauczycieli, odpowiedziano mu po upływie godziny, że p. prezydent nie

może go przyjąć, bo ma ważniejsze spra- wy do załatwienia.

Wobec tego udał się przedstawiciel o. k. z. z. do wojewody Garapicha, któ- remu oświadczył, że interwencja o. k. z. z. nie ma na celu przyciągnięcia nauczy- cielstwa na swą stronę, lecz jedynie sta- je w obronie młodzieży robotniczej, któ- ra do szkół wieczorowych uczęszcza, a nie ma możliwości korzystania ze szkół prywatnych, gdyż w dzień pracuje na u- trzymanie swych rodzin.

Szkoły te, jak i cała sieć placówek o- światowych to dorobek poprzedniego magistratu robotniczego i klasa robotni- cza nie może pozwolić, by obecny magi- strat zaprzepaścił szkolnictwo.

Dowodem, że magistrat nie chce stra- ku załatwić, jest fakt nieprzyjęcia przed- stawiciela robotników w sprawie strajku i oświadczenie, że p. prezydent ma waż- niejsze sprawy do załatwienia.

W końcu p. Łatkowski prosił p. wo- jewodę, by wpłynął na magistrat aby ten wszedł w pertraktację ze strajkującymi nauczycielami.

W odpowiedzi p. wojewoda oświad- czył, że zasadniczo sprawami temi nie zajmuje się, lecz ponieważ interwencję w magistracie i inspektoracie pracy nie osiągnęły celu, po powrocie inspektora Wołkiewicza będzie z nim w tej spra- wie konferował i postara się, by strajk nauczycieli został zlikwidowany. (b)

Magistrat waloryzuje tylko swe wierzytelności a długi wypłaca według kursu normalnego.

Onegdaj odbyła się posiedzenie sto- warzyszenia spółdzielczego „Brukarz”, na którym p. Misiak złożył sprawozda- nie z dotychczasowej działalności spół- dzielni.

Referent wskazał, że w roku 1923 spółdzielnia ta, jako robotnicza, otrzyma- wała od magistratu roboty brukarskie, dzięki czemu wielu robotników otrzyma- ło pracę.

Jednakże z chwilą objęcia władzy przez obecną większość odebrano pla- cówce tej ze względów partyjnych wszel- kie roboty i oddano firmom prywatnym,

a skutki tego widoczne są na wszystkich ulicach, gdzie od kilku tygodni trzeba na- prawiać bruki.

Następnie referent wskazał, że pod- czas dokonywania robót brukarskich dla magistratu, ściągał on 10 proc. od umó- wionych sum, jako kaucję i do obecnej chwili sum tych nie zwraca, a chciałby je tak zwaloryzować, iż wyniosłyby one grosze, aczkolwiek w międzyczasie ma- gistrat pieniędzmi tymi operował.

Po dłuższej dyskusji postanowiono wystąpić przeciwko magistratowi na dro- gę sądową w celu odzyskania tych sum.

CYRK

CYRK

CINISELLEGO

Konstantynowska Nr 16

Konstantynowska Nr 16.

Niebywała sensacja, nieznana dotychczas w Łodzi.

Od dnia dzisiejszego codziennie:

Zywy
Nieboszczyk

Popisy słynnego Indyjskiego fakira

BEN-HAIDZA

który zakopuje się żywcem do grobu na głębokości 2 i pół metra, bez pulsu i bez oddechu, przyciśnięty ciężarem 4.000 kilo ziemi, pod klatką — z dzikimi tygrysami. —

Spieszcie!

Spieszcie!

DO CYRKU

i oglądajcie cud natury,
- wytrwałości i odwagi -
:: :: indyjskiej. :: ::

Początek przedstawień o godz. 8 wieczorem.

Czytajcie „Czerwonego Kosa“

19-to letni bandyci przed sądem.

Wyrok śmierci i dożywotniego więzienia w łódzkim sądzie doraźnym.

Sąd doraźny rozwał w dniu wczorajszym sprawę 19 letniego Bolesława Ryby oraz 19 letniego Aleksandra Janicy, oskarżonych

O NAPAD BANDYCKI.

Komplet, wyrokujący stanowią wiceprezes Bronisław Witkowski, jako przewodniczący, oraz sędziowie Bolesław Wilkowski i Antoni Illnicza, sekretarz aplikant Jerzy Szreter.

Na fotelu oskarżycielskim zasiada prokurator kameralny p. Marceł Wilecki.

Obronę reprezentują adw. Stefan Kobyliński i Leon Abramski.

W świetle aktu oskarżenia sprawa przedstawia się, jak następuje:

Dnia 5 listopada 1924 r. we wsi Nowo Wrzeszczewice około godz. 3 w nocy ułyszała mieszkanka tej wsi Fr. Kubryńszmer za oknem, wobec tego wstała z łóżka i podbiegła do okna. Na szybę okna ujrzała dłoń, był to znak umówiony jej męża przy powrocie do domu. Wobec tego pobiegła otworzyć drzwi. Za drzwiami stał mężczyzna wzrostu średniego z maską papierową na twarzy i ubrany w jasny kaftan kobiecy. Mężczyzna ten uderzył Kubryńszmer kółkiem w głowę, wskutek czego upadła na ziemię. Kubryńszmer usiłowała na czworakach dostać się do drzwi, w trakcie tego otrzymała jeszcze kilka uderzeń kółkiem w głowę. Wydosławszy się na podwórzu Kubryńszmer chciała uciec do sąsiadów lecz napastnik uderzył ją znów kilka razy w głowę, poczem, skoczywszy jej na grzbiet, poczał ją dusić pod gardło. Następnie napastnik schwył ją za nogę, wciągnął do mieszkania i wrzucił do piwnicy. Za nią wrzucił również do piwnicy 11 letnią córkę Kubryńszmer Aleksandrę i 3 letnią Wandę. Potem zapalił lampę i poczał plondrować po mieszkaniu, szukając pieniędzy. Po przez szpary piwnicy Kubryńszmer poznała w napastniku Bolesława Rybę, ponieważ przy nachyleniu się maska mu się nieco odchyliła. Kubryńszmer słyszała, iż napastnik rozmawiał z jakąś drugą osobą, z czego wynioskowała, iż było ich 2 lub 3. Słyszała, jak Ryba Bolesław krzyknął: „chodźcie bo już biczkę diabli wzięli”. Biczka nazywała rodziną Ryby Kubryńszmer. Rodzina Ryby była właścicielem domu, w którym mieszkali Kubryńszmer, i z tego powodu żyli Rybowie z nimi w niezgodzie. Rybowie wiedzieli, że mąż napadniętej kupił dom i miał jeszcze do niego dopłacić 100 zł. Tych 100 złotych napastnicy jednak nie odnaleźli, ponieważ byli dobrze schowani. Napastnicy zrabowali 1 parę kamasy męskich, zegarek srebrny, 2 obrączki złote i pierścionek złoty, ogólnej wartości około 111 złotych, oraz dowód osobisty Kubryńszmer i różne inne drobniaki.

Sasiadka Kubryńszmer Ewa Maciaszko wa słyszała krytycznej nocy szczenie psa Kubryńszmer, krzyk i szamotanie, lecz bała się wyrzeć.

Tego samego dnia w południe udał się na miejsce przestępstwa post. p. p. Sońska. W mieszkaniu Kubryńszmer zastał wielki nieład, wszystkie prawie rzeczy były porzucane i porzucane. Na podłodze znać było świeże plamy rozlanego jasno niebieskiego atramentu. Udał się do Bolesława Ryby zauważył, iż Ryba ma poplamione palce atramentem tego samego koloru co atrament rozlany w mieszkaniu Kubryńszmer. Poza tem zauważył, że Ryba ma na sobie 2 pary spodni, przy czem te, które nosił pod spodem miały w dolnej części drobne plamki krwi oraz ślad atramentu koloru tego samego, co rozlany u Kubryńszmer. Wobec takich dowodów Ryba Bolesław przyznał się do napadu, wskazując Aleksandra Janicę jako uczestnika. Janicę przyznał się także do winy i wydał zrabowane rzeczy, które schował przedtem w stodole.

Po napadzie Adam Kubryńszmer znalazł u siebie w mieszkaniu pałkę drewnianą po między potłuczonymi rzeczami, pozostawioną tam prawdopodobnie przez napastników.

Oskarżeni nie przyznali się do winy, twierdząc stanowczo, że chcieli tylko Franciszkę Kubryńszmer pobić z zemsty zato, że ich szcucha psami, wymyślała im ordynarnymi słowami i procesowała się usta wicznie z A. Rybą, ojcem oskarżonego, w którego domu mieszkała.

Św. Franciszka Kubryńszmer w 7-ym miesiącu ciąży, z trudem składa szczegółowe zeznania, opowiadając ze łzami w oczach o przebiegu napadu.

Św. Teresa, Apolonja i Antoni Rybowie i Weronika Tęsiorowska, stanowią najbliższą rodzinę oskarżonego, opowiadają o licznych procesach, prowadzących z Kubryńszmerami i o urazie jaką z powodu tego do nich żywili.

Mąż poszkodowanej, Adam Kubryńszmer, oraz funkcjonariusze policji, Stanisław Sońska, Kazimierz Karczewski i Piotr Kędziński opowiadają szczegółowo o stanie zdemolowanym mieszkania poszkodowanej po napadzie.

Dr. Tadeusz Bał, lekarz miejski z Łodzi, opowiada o ciężkich ranach, zadanych poszkodowanej i o okaleczeniu głowy i oka jej 11 letniej córeczki.

Cały szereg świadków powołanych przez obronę, wystawia obu podsądnym jak najlepsze świadectwo.

Biegły lekarz dr. Ignacy Maybaum, zalicza uszkodzenia, zadane poszkodowanej do kategorii ciężkich.

MOWA PROKURATORA.

Przedstawiciel oskarżenia publicznegoprokurator p. Marceł Wilecki, górując doskonale nad przedmiotem, przedstawił całokształt.

Na wstępie wspominał o moralnej i materialnej funkcji walki z przestępczością o istocie, zadaniach i celach polityki kryminalnej, w związku ze sądownictwem doraźnym.

Cyfrowe zestawienie przestępczości w Polsce za ostatnie miesiące rzuca ponure światło na nasze wewnętrzne stosunki. W statystyce wypadków odbija się, jak w zwierciadle faktyczny stan bezpieczeństwa publicznego.

Stan ten w ostatnich czasach uległ poważnemu pogorszeniu.

Zwłaszcza ilość napadów bandyckich wzrosła w sposób zatważający. Smutnej tej prawdzie zająć musimy w oczy i zdać sobie dokładnie sprawę z tego, jak zaradzić rozszerzaniu się tego zła, jak zmniejszyć je i zlokalizować, jeśli się nawet nie udało zupełnie je wytepić.

Walka z tą przestępczością, prowadzona na pod kątem widzenia postulatów najwyższego moralnego i materialnego postępu społeczeństwa, musi posiadać za punkt wyjścia zbadanie rzeczywistości, dotyczącej tego przedmiotu.

Walka z napadami bandyckimi stanowi samodziśny moment, gdyż obejmuje zwalczanie nie pojedynczego przestępcy, a samego w sobie, lecz zbrodnię en masse, jako pewną częstotliwość życia społecznego.

Przestępczość jest faktem społecznym a nie tylko pojedynczym czynem, które go podstawa zostaje wyczerpana przez psychofizyczną strukturę przestępcy.

Słusznie i dobrze wymierzona kara odpowiada społecznej sprawiedliwości, niezależnie od skutku jej w stosunku do niepowtórzenia przez podobną jednostkę przestępstwa i przeżywanie takiej sprawiedliwości u ogółu jest jawiskiem dodatnim dla rozwoju moralnego społeczeństwa.

Akcja podwyżkowa pracowników kasy chorych.

PRACOWNICY KASY CHORYCH PRZECIWKO ARBITRAŻOWI.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja między zarządem kasy chorych, a przedstawicielami związków urzędniczych w sprawie żądań pracowników kasy chorych, którzy domagają się podwyższenia płac o 23 proc.

Po zapoznaniu się z tymi żądaniami, przewodniczący zarządu p. Kałużynski zaproponował delegacji podwyżkę, jaką otrzymują włóknianarze według orzeczenia komisji arbitrażowej.

Przedstawiciele pracowników proponują tę stanowczo odrzucić, domagając się uznania całych 23 proc.

Sprawę odroczone aż do ponownego rozpatrzenia jej przez zarząd kasy. (b)

KONFERENCJA Z FARMACEUTAMI KASY CHORYCH.

W dniu wczorajszym odbyła się konferencja między przedstawicielami farmaceutów kasy chorych, a zarządem kasy chorych w sprawie żądania przez farmaceutów wyrównania płac z farmace-

Tylko taka walka z przestępczością może dawać efekty dodatnie w sferze wartości dla społeczeństwa, wymagane jako cel wyższy.

Ponieważ w walce z przestępczością mamy do czynienia z zadaniem bezpośrednio państwowym, przeto ów postulat może się opierać na syntezie zadań państwa wych, która dla współczesnych państw kulturalnych może być sformułowana, jako dążenie do największego moralnego i materialnego postępu społeczeństwa.

W tych momentach, kiedy z powodu przewrotnych prądów nurtujących w społeczeństwie, moralność się zmniejsza, kiedy na forum życia zjawia się człowiek—zwierzę, wówczas musi się zwiększyć re presja karna.

Nie wolno zapomnieć o tem, że reagowanie na karę i jej funkcje musi się prze ważnie opierać na analizie masy tłumy, który według zdań Kochanowskiego, Gumplewicz i in. posiada jeszcze wiele cech umyślnych, odbiegających daleko od duchowej kultury. Pomimo prądów demokracji i szczytnej idealizacji, nie w każdym indywiduum można znaleźć człowieka.

Trudno go n. p. stanowczo odszukać w osobach Bolesława Ryby i Aleksandra Janicy.

Charakteryzując w sposób dobitny o sobistość obu podsądnym, motywów ich działania w celu zysku i przedstawiając w jaskrawym świetle cały przebieg zbrodni, drogą logicznych wniosków wykazywał prokurator, że czyny oskarżonych wypełniają zupełnie stan faktyczny rozboju tj. zbrodni z art. 51, 589 cz. 2 k. k.

Uzasadniając szczegółowo tezy winy oskarżonych pod względem faktycznym i prawnym, dowodził prokurator w dalszym ciągu, że akcja ze strony państwa i społeczeństwa w kierunku tępienia przestępczości tego rodzaju w imię obrony prawa, sprawiedliwości i ochrony społecznej powinna być prowadzona w ten sposób, aby pokrywało się nią dążenie do wyższego celu, posiadającego wartość bezwzględna dla społeczeństwa.

Kryminalno - polityczne ujęcie kary idzie w tym kierunku, aby wykreślić, jakie cele winna posiadać kara.

Odgrywa ona, jako taka wybitną rolę w życiu społeczno - państwowym, spełniając funkcje socjalne. Funkcje moralne kary polegają na tem, że ogół traktuje ją jako przejaw sprawiedliwości. Następnie kara, będąc połączona z faktem zakazu lub nakazu przez prawo, skutkiem tego połączenia, odgrywa rolę dyscyplinującą społeczeństwo. Owo właśnie dyscyplinowanie przez karę stanowi ważny czynnik w rozwoju prawnym ogółu, wpływając równocześnie na autorytet norm państwowych.

Dla polityki kryminalnej jest ważne przede wszystkim zbadanie oddziaływania kary na psychikę indywidua i zbrodni, oraz na połączenia tych momentów ze skutkami, otrzymywanymi na terenie życia grupowego.

Przy wykreśleniu celów dla kary należy się liczyć z jednej strony z różnorodnością wpływów kary, zależnych od indywidua przestępcy, od kultury, przeżyć moralnych ogółu i wogóle od psychologii masy, która właściwie jest tym przedmiotem, który najwięcej musi być brany pod uwagę.

Kara, będąca wyrazem gniewu, oburzenia, potępienia, obudza wśród grupy analogiczne uczucia i wzruszenia, które nie pozwalają rozprzestrzeniać się czy nowi przestępcemu w drodze naśladownictwa.

Współczesny sposób eliminowania, a nieszkodliwiania przestępcy jest w zasadzie brany pod kątem współczesnych systemów karnych i wysuwany jest obecnie przez najnowsze teorie społecznej obrony. Skuteczne eliminowanie nieszkodliwianie, prawdziwie celowe środki radykalnej grupowej higieny, w obecnych naszych stosunkach polegać mogą tylko na najgwałtowniejszych formach, na najostrejszym charakterze represji karnej.

Zbyt słabe ukaranie przestępcy, zbyt nia pobłażliwość prowadzą do demoralizacji uczucia sprawiedliwości wśród ogółu.

Dla zapobieżenia szerszemu się w sposób szczególnie niebezpieczny dla ładu i uczucia, czy też emocja — jako środek bezpieczeństwa publicznego — napadom bandyckim — koniecznym jest imanie się drakońskich środków, nieodzownym jest wywołanie wśród zbrodniczych jednostek uzasadnionych obaw. Strach, jako oddziaływanie na psychikę ludzką, jest jednym ze skutecznych hamulców, wzbudzanych przez karę i prowadzi dzięki wielkiej surowości kary do pewnego za stanowienia i zaprzestania zbrodniczych knowań, zwłaszcza tam, gdzie stępiąca została uczciwość i zaznacza się upadek moralny.

Takie straszne zdziwienie, takie stępienie moralne wśród społeczeństwa mogą usunąć lub przynajmniej powstrzymać tylko najostrzejsze środki przewidziane w ustawie o sądach doraźnych. Gdy wszelkie łagodniejsze środki nie pomagają, gdy ta okropna deprawacja zdołała tak daleko przeniknąć, że synowie bogatych stępią do bandyckiego rzemiosła musi społeczeństwo stosować prewencję generalną, musi stosować teorię odstraszania ogólnego za pomocą kary wstrząsającej swą grozą.

Takiej kary, cel ten silnie podkreślającej a przewidzianej w 1 części art. 19 ustawy w przedmiocie sądów doraźnych domagał się prokurator dla obu oskarżonych.

OBRONA.

Obronca Ryby, mecenas Stefan Kobyliński, tłumaczył czyny oskarżonego nie zrozumiałem sadyzmem, podyktowanym chęcią pomśczenia się nad krzywdami swymi i ojca jego, w stanie beznamiętnym.

Ta zwierzęca żądza zemsty, połączona z pijanstwem, stała się pobudką jego działania.

Zrozumie to ten, kto zna nieokreśloną naturę naszego chłopca.

Rozegrała się tutaj ta odwieczna pieśń walki między właścicielem a lokatorem.

Podsądny wnioskował w ten sposób, że jak wszystko Kobryńszmer niszczy, to ona się wyprowadzi.

W imię słuszności i sprawiedliwości prosił obrońca sąd o skierowanie sprawy na drogę postępowania zwyczajnego.

Obronca Aleksandra Janicy, adw. Leon Abramski poparł wywody swego przedmówcy i wykazywał, że udział jego klienta w przestępstwie jest o wiele mniejszy, prosił również o skierowanie sprawy do śledztwa.

Oskarżeni w ostatnim słowie zapewniali sąd, iż nie zdawali sobie sprawy ze swoich czynów i działali jedynie ze zemsty, w obec czego proszą sąd o łagodny wyrok.

WYROK.

O godzinie 6.20 wieczorem sąd ogłosił wyrok na mocy którego 19 letni Bolesław Ryba po pozbawieniu praw skazany został na śmierć przez rozstrzelanie, 19 letni zaś Aleksander Janic po pozbawieniu praw na bezterminowe ciężkie więzienie.

As.

CZYTAJCIE
„EXPRESS WIECZORNY”

Ceny bawełny.

Zbiór bawełny amerykańskiej wyniesie przypuszczalnie 12,992,000 bel.

Wyniki tegorocznych zbiorów bawełny bezwzględnie można uważać za korzystne. Jednak nastrój rynku jest zupełnie niesprecyzowany. Szereg wybitnych fachowców bawełnianych omawia szeroko zagadnienie cen na łamach prasy amerykańskiej i angielskiej, dochodząc jednak do bardzo nieokreślonego wniosku iż

tylko w jednym czasie przyniesie wyjaśnienie sytuacji na rynku bawełny i im prędzej stanie się, to będzie tym lepiej, gdyż pieniądź i czas to identyczne pojęcia w dziedzinie handlu sezonowego (for times means money in the shape or the seasonal trade).

Coprawda jest to bardzo pięknie sformułowany wniosek, ujęty w wysoce filozoficzną formę, tem nie mniej nie nam nie mówi. Ponieważ kształtowanie się cen bawełny zależy od więcej lub mniej trafnego wyczuwania rynku i przewidywania wyniku zbiorów, natężenia popytu warunków finansowych i ogólnie gospodarczych, to zdaje się najlepiej będzie ograniczyć się do cyfrowego ujęcia tych czynników, które mogą stanowić materiał do indywidualnych dociekań czy też przeczuć.

PRZYPUSZCZALNA WYSOKOŚĆ ZBIORÓW.

Mamy już za sobą jedną czwartą sezonu, tak iż materiał faktyczny jest znacznie większy, aniżeli przed 3-ma miesiącami. Dla oceny światowego zbioru bawełny, najbardziej miarodajne są wyniki w St. Zjednoczonych, zwłaszcza, iż wywierają one wpływ na poziom cen bawełny egipskiej.

Ostatni biuletyn amerykańskiego biura statystyki rolniczej określa przybliżoną wysokość zbioru na 2.992.000 bel. Najbardziej miarodajni fachowcy niezawisli od rządu uważają tę cyfrę za bardzo prawdopodobną. Tymczasem w roku ubiegłym cały zbiór łącznie z lintersami wyrósł 10.800.000 bel. Tak więc nadwyżka wyniosłaby ok. 20 proc. Cyfra zbiorów zdaje się nie jest przesadzona, gdyż po dzień 13 listopada efektywny zbiór bawełny amerykańskiej wynosi 11.122.000 bel. Są nawet optymiści, którzy spodziewają się lepszych wyników. Pesymiści natomiast zwracają uwagę na fakt, iż były lata, w których do połowy listopada zdołano zebrać przeszło 90 procent całości zbiorów. Dane statystyczne wykazują za lata 1900—14, iż w połowie listopada zbiór wynosił ok. 77,7 proc.; w roku bieżącym odsetek ten ocenia się na 85,8 proc.

ZAPASY ZESZŁOROCZNE.

Cytry zbiorów bawełny amerykańskiej muszą być ponadto uzupełnione daniami, odnoszącymi się do wysokości zapasów w St. Zjednoczonych W. Brytanji i na kontynencie europejskim. Oprzemy się na cyfrach zebranych przez sekretarza giełdy bawełnianej w Orleanie p. Hestera. Ocenia on ilość bawełny w St. Zjednoczonych w dniu 1 sierpnia na

1.228.000 bel
861.000 bel w portach i państwach europejskich
230.00 bel „lintero”
2.319.000 wyniosłby łączny zapas.
Według innych źródeł zapasy wyniosły 2.824.000 bel.

ZBIORY W EGIPCIE I INDJACH.

Zbiór bawełny egipskiej, jakkolwiek lepiej się zapowiadał, to zdaje walczyć się będzie w granicach między 6 i pół—7 milionami cantara. Rząd egipski, konty-

nuując swą politykę oględności przy podawaniu przypuszczalnej wysokości zbiorów określa je na 6.379.000 bel. Ilości sakellaridis są stosunkowo nieznaczne, gdyż wynoszą zaledwie 2 i pół miliona cantars, dzięki czemu premija w stosunku do middling American jest wysoka.

W Indjach powierzchnia uprawna była większa o 22 proc. w porównaniu do roku zeszłego, a przypuszczalny zbiór wyniesie 6 i jedna czwarta miliona bel. Jednakowoż dzięki pomyślnym koniunkturą w Indjach ilość ta zostanie pochłonięta przez tamtejszy rynek.

KONSUMPCJA.

W warunkach tak pomyślnych zbiorów należałoby spodziewać się znacznej niższej cen. W r. 1900 przy zbiorze 13.439.603 bel cena przeciętna za 1 lbs (wyluczając linters) wyniosła 15,9 centów (lensus Bureau). W r. 1912 zbiór 13.703.421 bel — cena 11,5 centów. Aby te cyfry mogły być przyjęte, jako orientacyjne należałoby uwzględnić zmianę wysokości kosztów utrzymania i odmienne ukształtowanie amerykańskiego rynku finansowego. Plantator amerykański nigdy jeszcze nie miał tak korzystnych warunków kredytowych jak obecnie. Dla tego też notowania liverpoolskie 13 i pół d. ok. 26 centów za 1 lbs middliny są uważane za wygórowane.

Odbiło się to na konsumpcji. W ostatnim sezonie wynosiła ona:

11.088.000 bel bawełny amerykańskiej bez linters w porównaniu z
12.666.000 bel sezon 1922—23
14.156.000 bel sezon 1913—14! cena przec. 12,5 centów.

Konsumpcja wszystkich gatunków bawełny wyniosła w ostatnim sezonie 20.791.000 bel w porównaniu z 22.143.000 belami w sezonie 1922—23.

DWAJ NAJWIEKSI KONSUMENCI.

Obecnie stosunki poprawiły się. Mimo to przedziałnie w St. Zjednoczonych przeobraziły w pierwszym kwartale obecnego sezonu zaledwie 87 proc. bawełny, zużyły w tym okresie w roku ubiegłym (1.264.000 bel — w porównaniu z 1.330.000 belami). Również w Lancashire można zanotować polepszenie. Jakkolwiek jeszcze na początku listopada pracowały przedziałnie jedynie 26 i jedna czwarta godzin tygodniowo, to obecnie postanowiono pracować 39 i jedna czwarta godziny. Te okoliczności, łącznie ze złymi zbiorami sakellaridis wpłynęły na zwiększenie się konsumpcji bawełny amerykańskiej.

JAK CENY SIĘ UKSZTAŁTUJĄ.

Materiał podany pozwala na pewne urobienie sobie zdania o kierunku rozwoju cen. Zaznaczyć trzeba, iż na całym świecie rynek manufaktur bawełnianej nie przedstawia się zbyt pomyślnie. Konsument wstrzymuje się od pokrywania w pełni swego zapotrzebowania, ostateczny pomyślny wynik zbiorów, łącznie z uporem, albo raczej powściągliwością, nieumożliwia czynienia zakupów po wysokich cenach przez ogół konsumentów świata, może rzeczywiście dać nam niskie ceny.

Te przesłanki, łącznie z poufnymi wiadomościami wpływającymi na uspokojenie dyktatorów cen bawełny giełdy w Nowym Jorku i Liverpoolu, od których my bezpośrednio jesteśmy zależni.

Dr. L. K.

Wiadomości gospodarcze.

RADA SPÓŁDZIELCZA.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
W dniu 10 b. m. odbyło się w ministerstwie skarbu 9-te z kolei posiedzenie państwowej rady spółdzielczej pod przewodnictwem jej prezesa p. Janusza Kwiecińskiego.

Po odczytaniu i przyjęciu do wiadomości sprawozdania z działalności rady w r. 1924, załatwiono sprawy rewizyjne. Przyznano prawo dokonywania rewizji u stowowej związkowi robotniczych spółdzielni w Polsce oraz zaciągnięto na listę rewidentów rady spółdzielczej pp. J. Ciesielskiego, T. Slegnaną i J. Zychlińskiego z Warszawy, W. Standego z Krakowa i M. Popławskiego ze Lwowa.

Uchwalono następnie nową instrukcję w przedmiocie sporządzania przez spółdzielnie sprawozdań rocznych, uwzględniającą w znacznie szerszym zakresie, niż instrukcje dotychczasowe, potrzeby statystyki ruchu spółdzielczego.

Wreszcie powzięto szereg uchwał o charakterze opiniodawczym, między innymi o waloryzacji wkładów oszczędno-

ściowych, o zakresie operacji spółdzielni kredytowych i o kasach gminnych.

JAK WPŁYWAŁY PODATKI W LISTOPADZIE.

Warsz. kor. „Republiki” telefonuje:
Według dokonanej przez ministerstwo skarbu zestawienia tymczasowego wpływu dochodów z danin publicznych i monopolu w listopadzie r. b. wpływy te wynosiły:

Z podatków bezpośrednich (bez podatku majątkowego) 42,3 milionów zł; podatek majątkowy zaś dał 10,9 milionów zł.

Podatki pośrednie przynosiły 23,5 milionów zł.

Cła dały 33,7 milionów zł.

Opłaty i należności 8,3 miljn. zł.

Monopole 18,6 miljn. zł.

Ogółem dochody z danin publicznych i monopolu w ub. miesiącu wyniosły 137,5 milionów zł.

Wpływy te przekroczyły sumy przewidziane na miesiąc listopad o 12,3 milionów zł.

TRANZAKCJE.

Funty ang. 24,39, 24,41.

CZEKI.

Belgia 25,65.
Holandia 210,05.
Londyn 24,41.
Nowy Jork 5,185.
Paryż 27,82 i jedna siódma.
Praga 15,71.
Szwajcaria 100,60, 100,20.
Wiedeń 7,33.
Włochy 22,53.

NOTOWANIA ZŁOTEGO POLSKIEGO

Gdańsk, 12 grudnia.

Gdańsk 102,84 — 103,52
Zurych 99,50
Berlin 80,60 — 81
Londyn 24,35
Bukareszt 39,50
Ryga 102
Wiedeń 13,600
Paryż 362
Praga 651,87 — 657,87

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Landyn, 12 grudnia.

Nowy Jork 4,68,37
Francja 87,975
Belgia 95,55
Włochy 108,92
Szwajcaria 24,195

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 12 grudnia.

Londyn 88,05
Nowy Jork 18,82
Belgia 91,93
Włochy 80,70
Szwajcaria 363,50
Rumunia 9,60

AKCJE.

Bank Dyskontowy 5,15, 5,30.
Bank dla Handlu i Przemysłu 1.
Bank Zachodni 1,60, 1,65, 1,62.
Bank Handlowy 5.
Bank Hipotecywny Lwów 0,34, 0,37.
Cerała 0,50.
Elektr. Dąbrow. 1,25.
P. T. E. 0,15.
Ostrowite 1.
Czersk 0,56.
Gosławice 2, 2,10, 2,05.

Cukier 3,30, 3,25, 3,29.
Węgiel 2,95, 3,10.
Nobel 1,65.
Fitzner 4.
Modrzejów 4,20, 4,50, 4,40.
Ostrowieckie 6,75, 6,30, 6,15.
Rudziński 1,20, 1,22, 1,20.
Ursus 1,25, 1,23, 1,35.
Zawiercie 21, 20, 20,50.
Borkowski 0,94, 0,98.
Spirytus 2,65, 6 em. 2,45.
Soless 1,50.
Elektryczność 1,70.
Siła i światło 0,49.
Chodorów 5,10, 5,15.
Częstocice 1,95.
Michałów 0,47, 0,50.
Firley 0,30, 0,32.
Polski Przem. Naft. 0,37.
Cegielski 0,57, 0,56.
Lilpop 0,69, 0,74, 0,72.
Norblin 0,80.
Parowoz 0,37.
Starachowice 2,06, 2,13, 2,11.
Zieleniewski 9,75.
Żyrardów 2 em. 12, 12,55, 12,40.
Haberbusch 4,89, 4,90.

Sala Filharmonji

Dziś o godz. 8.30 wiecz.

Myśliciel żydowski i znakomity mówca

Dr. H. ZYTŁOWSKI

przed wyjazdem do Ameryki, wygłosi odczyt na temat:

„PROROCY”

TEZY: 1) Włara i wiedza, 2) Wolnomyśliciele i wolno myślenie, 3) Prorocy u żydów i u innych narodów, 4) Prawdziwi i fałszywi prorocy, 5) męczeństwo proroków, 6) Rozwój żyd. monoteizmu, 7) Prorok Elias i jego nowe poglądy, 8) Walka przeciwko antysemizmowi, 9) Czego Bóg żąda od człowieka, 10) Krytyka życia społecznego i początek socjalizmu, 11) Walka Jeremiasza z niewolnictwem, 12) Początek internacjonalizmu, 13) Idea progresu i idea mesjanizmu, 14) Misja narodu żydowskiego, 15) Zwrot ku prorokom.

Ceny popularne od 1 — 5 zł.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonji.

ZAPISZ SIĘ

CZYTAJCIE

„EXPRESS WIECZORNY”

Znaleziono pieniądze

w magazynie manufakturów-konfekcyjnych

L. Trajstmana w Łodzi, Piotrkowska 81.

Prawny właściciel może za udowodnieniem takowe odebrać.

Pastyłki do przyrządzenia likierów i wódek **Glaeschky i Wiedner** (dawniej Petersburg)

Ładac we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Wysstrzegać się bezwartościowych naśladowstw w podobnym opakowaniu.

Księgi handlowe

wszelkiego rodzaju z najlepszego papieru bezdrzewnego, w trwałej oprawie z sprężynowym grzbietem — oraz —

Dzienniki amerykańskie
w kilku odmianach poleca

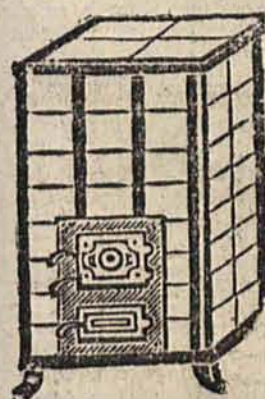
FABRYKA KSIĄG HANDLOWYCH
A. I. OSTROWSKI

Łódź, Piotrkowska 55. Tel. 354 i 35-40.
Księgi ze specjalną linjaturą (szematy) oraz wszelkie roboty drukarskie wykonywa się w najkrótszym czasie. 463

Gustav Heese Toruń

Najstarsza i największa fabryka
pierników w Polsce
założona w roku 1763
Wyroby jak najprzedniejszego
smaku: Czekolada
pierniki miodowe * sucharki
kekсы * pieczywo deserowe
* * * makaroniki * * *

Prezent na gwiazdkę! Na raty
i za gotówkę

PIECYKI

szamotowe oraz

Kuchenki szamotowe
Olbrymia oszczędność węgla!

Sz. Rozenbaum

fabryka: Piramowicza 14
filje: Zgierska 3 i Szkolna 28

Związek Spółdzielni Mleczarskich
Al. Kościuszki 29
poleca na święta

MASŁO

pp. piekarzom, restauratorom, cukiernikom
oraz do pieczenia ciast. 480

Do naszych Milusińskich:

Wiele gdzie się znajduje wielki wybór pięknych
ZABAWEK?

w firmie 274-3

Edw. i Edm. B-cia Barcz
ul. Piotrkowska 152.

OZDOBY CHOINKOWE.

Najtańsze ceny. Wielki wybór.

Licytacje.

Kasa Chorych m. Łodzi.

Z mocy art. 53 ustawy z dnia 19 maja 1920 roku o przymusowym ubezpieczeniu na wypadek choroby podaje do ogólnej wiadomości, że na pokrycie należnych Kasie Chorych składek członkowskich odbędą się publiczne licytacje ruchomości zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników:

Dnia 17 grudnia 1924 r. o godz. 10-tej rano:

- 1) Lewkowicz i Edelman, ul. Piotrkowska 109: 1) biurko dębowe, 2) 10 sztuk towaru po metrów 30 ryps „Victorja”, oszacowane na ogólną sumę zł. 250
- 2) Wojdysławskiego A., ul. N. Cegielniana 41: 1) szafa do rzeczy, 2) szafa do książek, 3) stół, 4) biurko, 5) maszyna do szycia, oszacowane na sumę zł. 150
- 3) Kasinskiego K., ul. Zielona 19: 30 par bucików damskich, oszacowanych na zł. 180.
- 4) Sendowskiego H., ul. Cegielniana 19: 1) dwa stoły, 2) 14 krzesel, 3) dwa fotele, oszacowane na ogólną sumę zł. 115.
- 5) Szwarzman L., ul. Narutowicza 41: pomocnik do kredensa, oszacowany na zł. 100.

Dnia 18 grudnia 1924 r. o godz. 10-tej rano:

- 1) Stanczyka W., ul. Napiórkowskiego 81: 1) zegar ścienny, 2) dwa obrazy, 3) trzy krzesła, oszacowane na zł. 90.
- 2) Fretta Józef, ul. Andrzeja 2: maszyna do szycia firmy „Singer”, oszacowana na zł. 75.
- 3) Pacanowskiego J. (wł. Silezia), ul. Pomorska 10: szafa—garderoba, oszacowana na zł. 50.
- 4) Ber Etkind, ul. Piotrkowska 190: 1) kasa ogniotrwała, 2) lustro duże stojące, oszacowane na zł. 130.
- 5) Bajzer A. H., ul. Dzielna 29: lustro—tremo, oszacowane na zł. 30

Dnia 19 grudnia 1924 r. o godz. 10-tej rano:

- 1) Ruhe Chaima, ul. Cegielniana 47: mała kanapka, oszacowana na zł. 20.
- 2) Elenberga A. N., ul. Gdańska 23: 1) dwie maszyny do krajania papieru, oszacowane na zł. 30.
- 3) Szmulewicz Hersza, ul. Al. I Maja 41: 1) szafa—garderoba, 2) zegar stojący, oszacowane na sumę zł. 90.
- 4) Geyera Ludwika, Zgierz, ul. Dąbrowskiego 29: 1) biurko machoniowe, 2) 6 krzesel, 3) kanapa, oszacowane na ogólną sumę zł. 105.

Dnia 22 grudnia 1924 r. o godz. 10-tej rano:

- 1) Wrzosek W. R., ul. 28 p. Strzel. Kaniowskich 29: 1) biurko, 2) kanapa, 3) 2 krzesła, oszacowane na sumę zł. 55.
- 2) Kawa Abramczyk i S-ka, ul. N. Cegielniana 37: dwie szafy do rzeczy, oszacowane na sumę zł. 100.
- 3) Rozenweiga Sz., ul. Ogrodowa 8: 1) szafa—garderoba, 2) zegar ścienny, oszacowany na sumę zł. 70.
- 4) Herszkowicz U., ul. Zawadzka 9: 1) szafa do rzeczy, 2) biurko, 3) osiem krzesel, 4) stół duży, oszacowane na ogólną sumę zł. 110.
- 5) Boryckiego Jakóba, ul. Zawadzka 10: 1 szafa—garderoba, oszacowana na zł. 100.

Dnia 23 grudnia 1924 r. o godz. 10-tej rano:

- 1) Bergera M., ul. Piramowicza 8: 1) szafa biała dziecienna, 2) stolik z lustrem, oszacowane na sumę zł. 50.
- 2) Hoffmana Wolfa, ul. 28 p. Strzel. Kaniowskich 11: 1) maszyna do szycia firmy „Singer”, 2) szafa do rzeczy, oszacowane na sumę zł. 70.
- 3) Luftmana N. D., ul. Wschodnia 64: szafa dębowa, oszacowana na zł. 30.

Ruchomości obejrzeć można w dniu licytacji od godziny 10-ej rano, spis zaś takowych codziennie od 9-ej do 1-ej pp. w Wydziale Egzekucyjnym Kasy Chorych ul. Wólczańska Nr. 225.

Kasa Chorych m. Łodzi.

(—) Inż. L. Szuster
p. o. Dyrektor.

(—) Fr. Kałużyński.
Przewodn. Zarządu.

Łódź, dn. 11 grudnia 1924 roku.

Do kompletu

nauczania wszelkiego rodzaju haftu ręcznego i aplikacji przyjmie jeszcze kilka uczennic
Czas nauki

20 lekcji.

Piotrkowska Nr. 82
m. 24, II wejście
prawa oficyna.

Al. 1-go Maja 36

Lekarz-Dentysta
CZERNIELEWSKA-CHOCYNSKA

leczenie zębów i jamy ustnej
laboratorium zębów sztucznych.

Ceny przystępne.
Przyjmuje od 10-1
3-6. 479-10

Dr. med. S. Niewiażski

Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 4 do 8 popoł.

Sienkiewicza 34.

NA RATY!

Wszelką damską garderobę, wykonuję różne roboty futrzane oraz przyjmuję z powierzonych towarów. Wykonuję podług najnowszych modeli
Uwaga. Ceny konkurencyjne.

M. Rozenberg

Wschodnia 49 pop. of. II p.

Najmodniejsze lampy
własnego wyrobu
zagwarantowane za czysty brąz
W znanej firmie

Sz. P. Szmalewicz

Południowa 8

Przyjmuje się również wszelkie odświeżenia i przeróbki lamp.

MASZYNISTKA

Inteligentna, bardzo b. egie pisa-
jąca na maszynach poszukiwana od 1-go stycznia.
Oferty z wyszczególnieniem dotychczasowych zańc oraz referencji składać w administ. sub. „Maszynistka”.

Organizacja księgowości

zaprowadzona przez mnie podług nowoczesnej nauki i techniki, daje maximum kontroli przy minimum pracy.

Paweł Kin, Łódź, Karola 8

Członek Związku Organizatorów w Berlinie

Przyjmuje suknie do haftu

specjalnie: koralami i rozmaitemi kamieniami

— Ceny b. przystępne. —

Przyjmuje od 3-6.

Dzielna 41, m. 24.

Tamże pokój do wynajęcia.

Do sprzedania

1 piec kuchenny gazowy
1 piec (kanonka)

Al. Kościuszki nr. 69 m. 12
od 3 do 5-ej. 476-1

Lekarz-dentysta
B. MARKUS-NUSBAUMOWA

Piotrkowska 51
przyjmuje codziennie prócz niedziel i świąt od godz. 10-2 i 4-7

Dr. med. BRAUN

Południowa Nr. 23
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych ch. Przyjmuje od 8-10 i 1-2 i od 4-8

Dr. med. LUBICZ

Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie sztucznym słońcem wyżywnym. Przyjmuje od 5-8 i 11

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne. Leczenie Rentgenem i kwarcową lampą. Przyjmuje od 10-12 i 5-7
Nawrot Nr 7. Telefon 28-07.

Dr. A. Kryński

Chor. skórne i weneryczne. Leczenie prom. Röntgena i lampą kwarcową. Przyjmuje od 12-2 i 7-9.
Al. Kościuszki 31, 1-sze p. front.

Dr. med. L. Prybulski

Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe. Leczenie światłem. Lampa kwarcowa i promieniami Röntgena.

Zawadzka Nr 1
Telefon Nr. 25-38
Przyjmuje od 9-2 i od 5-8
Dla pan od 1-2
odzielna pocztalnia

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów. Gabinet Röntgen i światło-leczniczy.
ul. Piotrkowska 14 róg Ewangelickiego
Tel. 29-45.
Godziny przyjęcia: 8-6-8. Dla pan 5-6

Dr. med. Marcell Dobrzyński

Warszawska, Królewska 6, front i piętro
Tel. 4-65. Choroby weneryczne, skórne i włosów. Przyjmuje od 9-2 i od 5-6 po poł. Panie o 5-6 po poł. 21

Lekarz-dentysta
R. Helman

Cegielniana 2
Przyjmuje od godzin 10-1 i od 3-7.

Dr. med. Różaneł

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe, leczenie sztucznym słońcem górskim.
Dzielna Nr 9.
Przyjmuje od 8-1 i pół i od 4-8.
Tel. Nr 28-98.

Dr. P. Langbani

Zawadzka 16
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 9-1 i 5-8.

Dr. E. Ekker

Kilńskiego 143
trzeci dom od Głównego.
Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych.
Godz. przyjęcia: 12-3 i od 7-9.
Panie od 3-4. 76363

OGŁOSZENIE.

Zaopatrz się w bilet

za jeden złoty pięćdziesiąt groszy

na kermasz

„Kropli Mleka” 13 i 14 grudnia, bo się potem nie docisniesz

10% na GWIAZDKĘ od cen stałych ustępuje każdemu kupującemu do 15-go GRUDNIA włącznie

Bielizna D-ra Egera	Switry Jumpy	A. SPODENKIEWICZ PIOTRKOWSKA 150		Kapelusze filcowe, welur.	Portfele portmonetki
Suknie wełniane	Kamizelki wełniane			Czapki sportowe	duży wybór krawatów
Szale jedwabne wełniane	Pończochy skarpetki	KONSTANTYNOWSKA 26		Rękawiczki Skórkowe, wełn.	Pijamy kurtki
Reformy wełniane jedw.	Torebki damskie	Duży wybór lasek		Szelki podwiązki	
Parasolki damskie	Bielizna damska	Parasole męskie			
Bielizna męska					

Lecznicy Unitas Pusta 19
uruchomiony i rozszerzony został
oddział położniczo-ginekologiczny
Kierownictwo sprawują 9898
lekarze specjaliści
Dr. Aronson Dr. Marynowski
Dr. Bergson Dr. Mintz
Dr. Brzozowski Dr. Paplery
Dr. Drybin Dr. Polakowski
Dr. Maczewski Dr. Skibiński
Cena normalnego porodu — 10-dniowy
pobyt na I klasie wraz z salą porodową,
akuszerką i kontrolą lekarską 300 zł.

Symfonie
Beethovena
Szuberta
Szumana i t. d.
Tow. Gramofonowych
Sp. Akc.
są do nabycia
u **Alfreda Lessiga**
Nawrot 22.
Wielki wybór aparatów.
Wszystkie reparać najtaniej

Lecznica
Lekarzy-specjalistów
(Przy Górnym Rynku)
Piotrkowska 294
Dr. Słobodziński choroby oczu od 10 i pół — 11 i pół
Dr. Szykier chor. wewn. od 11 — 11 i 4-6
Dr. Majbaum chor. chirurgiczne od 11 — 1
Dr. Weisbrum chor. uszu, nosa i gardła od 11 i pół — 1 i pół
Dr. Polakow choroby dzieci od 1 i pół — 3
Dr. Niewiażski chor. wener. i skórne od 1-3
Dr. Eychner J. chor. wewnętrzne od 2-3
Dr. Eychner W. chor. kobiece i akuszerskie od 3-4
PORADA 3 ZŁ.
Zabiegi i operacje od umowy.
Wizyty na miejscu.

A TERAZ
cała Łódź może się przekonać,
że wszelkie perfumy, mydła,
wody kołonskie, kremy do
twarzy, oraz inne artykuły kos-
metyczne krajowe i zagraniczne
kupuje się najtaniej najlepiej
w Składzie Aptecznym
H. HERMALINA Piotrkowska 11.

DIREKCYA KONCERTÓW: ALFRED STRAUH. Tel. 13-85.
SALA FILHARMONJI
JUTRO, Niedziela, d. 14 grudnia o g. 4-ej popoł.
Koncert Popołudniowy
TANCÓW KLASYCZNYCH
Program wypełni:
HALINA SZMOLCÓWNA
Primabalerina Opery Warszawskiej
z udziałem:
Henryka Szatkowskiego
Program: Rogowski: Walc; Saint-Saens: Labędź; Grieg: Taniec
Anitry; Rebikov: Taniec chiński; Czajkowski: Melanholla;
Chopin: Polonez; Debussy: Frivolité. Fall: Taniec ognia oraz
melodeklamacje.
Bilety od 2 zł. do 8 zł. sprzedaje kasa Filharmonji.

!!UWAGA!!
Cześć Wam Panowie!
Mam zaszczyt przedstawić moją pracownię, którą otworzyłem po
kilkuletniej pracy, jako dyplomowany krawiec i kierownik konfekcji
męskiej w pierwszorzędnym firmach łódzkich.
Przyjmuję futra, palta, garnitury cywilne i sportowe;
oraz kostiumy i palta damskie. Ceny wyjątkowo konkurencyjne na
całą Łódź.
Robota solidna i tania podług żurnali paryskich i londyńskich.
Adres mój **PRZEJAZD L. 14, II piętro front.** Z poważaniem
Jan Kolubiński.

Tylko na kilka dni
przybyła do Łodzi właścicielka warszaw. salonu mód
„Le monde élégant“
z najnowszymi paryskimi modelami kapeluszy.
Firma **„ANNA“**, Dzielna 27.

LECZNICA
dla przychodzących chorych i
Instytut Roentgenowski
przy ul. Zgierskiej 17. — Tel. 16-33
Dr. Rakowski chor. uszu, nosa i gardła
od 9-11 i od 2-3 po poł.
Dr. Goldstein-Polak choroby oczu—
od 11 i pół—1.
Dr. Różaner chor. weneryczne i skórne
9-10 i pół i 1-2
Dr. Justman choroby nerw. od 11 i pół—2
Dr. Rozenwaig choroby dzieci —
10-11 i 3-4 po poł.
Dr. Papierny choroby kobiet i akus. —
od 11 i pół—1.
Dr. Kantor chirurg. — od godz. 2-3.
Dr. Weinberg wewnętrzne od 4-5.30
Dr. Stupel gab. Roentgen. — od 3-6.
Zastrzyki.—Masaze.—Elektryzacja.
Szczepienie ospy. Przy leczeniu otwo-
rzony został Instytut Roentgenowski
dla prześwietlań i zdjęć. Lampa kwar-
cowa Elektryczne Inhalatorjum Wszel-
kie analizy (krew, mocz i płwocin).
Wizyty do domu.
— Porada zł. 2. —

Miejski Kinematograf Oświatowy
Wodny Rynek № 44.
Od dnia 8 do 21 grudnia 1924 roku
Dla dorosłych
„Hygiena Małżeństwa“
Dla kobiet: dni 8, 10, 12, 14, 16,
18 i 20 grudnia.
Dla mężczyzn: — 9, 11, 13, 15, 17,
19 i 21 grudnia.
Początek seansów o g. 6.30 i 8.30 w.
Dla dzieci i młodzieży
„TUNEL“
dramat w 6 aktach wedł. powieści
Kellermanna
Początek seansu o g. 3 i 5 pp.

Na 516-8
gwiazdke
Dywany
Firanki
Dywaniki
Narzutki
Kapy pluszowe
w wielkim wyborze
po tanich cenach
u **ROTENBERGA**
Nowomiejska 21
sklep rezerwy.

1 lub 2
pokoje
ze wszelkimi
wygodami z ob-
sługą front II-e
piętro
do wynajęcia
Oferty sub. „Wy-
goda“ do admi-
nistracji „Repu-
bliki“

CIEPŁA
Bielizna (trykotaż)
rękawiczki, poń-
czochy skarpetki
poleca
K. Petersilge
Piotrkowska 93

Posady.
Przedawcę-akwizy-
tora angielskich
artykułów technicz-
nych i maszyn pr-
szkuje większa fir-
ma techniczna. Wa-
runki prowizyjne.
Oferty z referencja-
mi sub. „Energia“
do adm. „Republiki“
429-3

**Przedawcę-akwizy-
tora angielskich
artykułów technicz-
nych i maszyn pr-
szkuje większa fir-
ma techniczna. Wa-
runki prowizyjne.
Oferty z referencja-
mi sub. „Energia“
do adm. „Republiki“
429-3**

**Przedawcę-akwizy-
tora angielskich
artykułów technicz-
nych i maszyn pr-
szkuje większa fir-
ma techniczna. Wa-
runki prowizyjne.
Oferty z referencja-
mi sub. „Energia“
do adm. „Republiki“
429-3**

**Przedawcę-akwizy-
tora angielskich
artykułów technicz-
nych i maszyn pr-
szkuje większa fir-
ma techniczna. Wa-
runki prowizyjne.
Oferty z referencja-
mi sub. „Energia“
do adm. „Republiki“
429-3**

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż

Wtorek karakułowe
bardzo mało uży-
wane do sprzedania
Adres: Piotrkowska
102 m. 5. 438-3

Samochód ciężar-
owy 3 i pół tonny
na dogodnych wa-
runkach do sprze-
dania. wiadomość
ul. Targowa nr. 55.
10398-3

Najlepsze maszyny
do szycia sprze-
daje na raty, Rosen-
Piotrkowska 88.
351-5

Stołowy pokój i sy-
pialka mahoni-
owa roboty Gintera
do sprzedania Pań-
ska 11 m. 8 389-3

25 proc. taniej po-
ręczny skład swo-
strów, Zielona nr. 11.
192-10

z powodu wyjazdu,
z sprzedam dom,
duża posesja z o-
gródkiem, szopą,
duży kantor, nado-
lający się na składy,
waga ciężarowa i
mieszkanie umieblo-
wane, w śródmie-
scu. Oferty do „Re-
publiki“ sub. S. L.
471-2

Przedam nowe n-
branie smokingo-
we na wysoką
szczytłą osobę. Pań-
ska 18, m. 5, obej-
rzeć od 2-4 popoł.
514-1

Portieplan w dobrym
stanie sprzedam.
Sienkiewicza 13,
wiadomość w skle-
pie spożywczym.
472-2

Przedam sklep
z rzeczniczy z urza-
dzeniem, Informacja
Cegielińska 10, De-
szekki. 469-2

Lokale.
Pokoje z całodziennym
utrzymaniem
do wynajęcia Wól-
czńska 41, m. 21
491-1

Przyjmie intelligen-
go pana na mie-
szkanie spólne. Gu-
beratorska 30j
m. 17. 460

Pokoje umeblovane
z utrzymaniem
lub bez. Piotrk. 271
m. 8. Zgłoszenia od
10-12 i p. 3-6
478-2

Wars list do ode-
brania w admini-
stracji. 467-1

Edward Tirling zgu-
bił paszport wyd.
w Łodzi. Znalazca
jest proszony o dać
takowy. 495-3

Ważny maszynowy
i bilet paszportowy
wielkiego, kołoro-
wego, file ręczny i
maszynowe nauczyć
się można przez
miesiąc. Wschodnia
64, m. 22. 450-6

Akuszka Drzyma-
łowa, Piotrkow-
ska 223 m. 25.
223-15

Telegrafika przy-
jmie zastrzyki i
dysury przy cho-
rach. Zgłoszenia
Cegielińska 28, Gł-
tlin. 45-2

Penumerata „Republiki“ wraz z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym „Panora-
ma“: w Łodzi 3 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiejscowa
4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie.
Odniesienie do domu 20 groszy miesięcznie.
„Republiki“ i „Express Wieczorny“ łącznie z odnośnikiem do domu zł. \$70 mes.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz millimetr. (na stronie 10 szpalt). W TĘCZACH: 4 gr. za wiersz
mil. (na stronie 4 szpalt). NEKROLOGI: 3 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt).
Zarezerwowane i zastrzeżone, po tekście 6 kłoty. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc.
drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszukiwania pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Za wydawnictwo „Republiki“ Sp. z ogr. odp.: Marian Nusbaum-Oftaszewski. — Członkami „Republiki“, Piotrkowska 49. — Tłocznia, Piotrkowska 15. — Redaktor odp. Józef Burman.